

REPUBLIKA

Rok I | ŁÓDŹ, PIĄTEK 4 WRZEŚNIA 1925 r.

NUMER POJEDYNCZY 20 GROSZY

№ 37

REDAKCJA i ADMINISTRACJA, PIOTRKOWSKA 49.
GODZINY PRZYJĘĆ REDAKCJI 6—7 POPOŁUDNIU

WYDANIE PORANNE.

TELEFONY REDAKCJI: 27-24, 36-43, 36-44.
TELEFON ADMINISTRACJI 22-14.

Marszałek Petain, głównodowodzący wojsk sprzymierzonych w Marokko.

Grupa p. Bryla i kluby ukraińskie popierają inicjatywę „Wyzwolenia” w sprawie zwolnienia Sejmu.

Nasz warszawski kór. telefonuje: Zarząd klubu grupy Bryla zakomunikował klubowi Wyzwolenia, iż całkowicie podziela jego stanowisko w sprawie natychmiastowego zwolnienia Sejmu.

Identyczne stanowisko zajęły w tej sprawie kluby ukraińskie.

Oświadczenia te nie odniosą prawdopodobnie skutku, gdyż liczba popierających nie stanowi jednej trzeciej posłów

P. Prezydent w Poznaniu odbierze przysięgę od prymasa ks. Dalbora.

Nasz warsz. koresp. telefonuje: W sobotę, dnia 12 b. m. p. prezydent Rzeczypospolitej wyjedzie do Poznania, a następnie do Gniezna, gdzie weźmie udział w uroczystym obchodzie 900-letniej rocznicy koronacji Bolesława Chrobrego.

W Poznaniu odbierze p. prezydent przysięgę od kardynała Dalbora. — W myśl konkordatu bowiem, wszyscy biskupi zobowiązani są do złożenia tej przysięgi w ręce pana prezydenta Rzeczypospolitej, jako głowy państwa.

Minister Skrzyński w Paryżu.

Paryż, 3 września

Polska Agencja Telegraficzna

Minister spraw zagranicznych, Skrzyński, przybył dziś rano do Paryża, skąd uła się następnie do Genewy.

Posel Kozicki u premiera

Nasz warszawski kór. telefonuje: Wczoraj premier przyjął posła Kozickiego, który wyjeżdża do Genewy, jako delegat rządu, zamiast posła Strońskiego, który zrzekł się tego mandatu.

Ulgi dla kupiectwa

Ograniczenia kredytowe zostaną zniesione po opanowaniu sytuacji walutowej.

Rząd uwzględnił postulaty łódzkich organizacji kupieckich.

(Telefonem od warszawskiego korespondenta „II. Republiki”).

Warszawa, 3 września

W dniu wczorajszym p. premier Grabowski przyjął delegację posłów reprezentujących interesy handlu i przemysłu.

Premier zakomunikował zebranym, że w najbliższych dniach wydane zostaną rozporządzenia wykonawcze uwzględniające szereg najżywniejszych postulatów sfer gospodarczych, zawartych w licznych memorjach łódzkich organizacji handlowo - przemysłowych.

Rozporządzenie to obejmie następujące punkty:

1) w myśl art. 7 ustawy o państwowym podatku przemysłowym zostanie obniżona do 1 proc. stopa podatku od obrotu wyrobami włókienniczymi. (odnośne rozporządzenie zostanie wydane po powrocie z urlopu dyrektora departamentu podatkowego p. Czechowicza)

2) rozporządzenie stosowania 1 procentowej kary za zwłokę (miał stosowanych 4 proc.) przy ściąganiu zaległych podatków, zostanie przedłużone do 15 września.

3) ustalony zostanie kontyngent ulg-

wych paszportów zagranicznych dla kupców i przemysłowców. Paszporty otrzymywać będzie można po przedstawieniu zaświadczenia (stwierdzającego cel wyjazdu) centralnych organizacji przemysłowo - handlowych t. j. „Lewjatan”, centralnego związku kupców i Stowarzyszenia polskich kupców.

4) w związku z opanowaniem sytuacji walutowej zostaną cofnięte zarządzenia w sprawie restrykcji kredytów dla przemysłu, przyczem dotychczasowe kredyty zostaną powiększone.

Pogodny nastrój w Genewie.

Przy biesiadnym stole toczyły się przyjazne rozmowy na temat bezpieczeństwa Europy.

Podstawą przyszedłego paktu ma być porozumienie londyńskie.

Genewa, 3 września.

Najważniejszym faktem wczorajszego dnia były kolejne konferencje Vanderveldego z Briandem i Chamberlainem. Odbłyły się one po uroczystym śniadaniu, wydanym przez Brianda na cześć członków rady ligi oraz specjalnie na cześć delegacji angielskiej. Nastrój bankietu był manifestacyjnie serdeczny.

Konferencja Vanderveldego z Briandem trwała stosunkowo niedługo. Vandervelde oświadczył, że nosiła ona charakter ściśle prywatny i że wyjaśnienie będzie mógł udzielić dopiero po rozmowie z Chamberlainem. O godzinie 6 popołudniu Vandervelde udał się do hotelu w którym mieszka Chamberlain i konferował z Chamberlainem, przeszło godzinę.

Po tej konferencji Vandervelde udzielił deklaracji przedstawicielom prasy. Oświadczył, że rozmowa z Chamberlainem pozwala mu na autorytatywne stwierdzenie, że między Londynem, Paryżem i Brukselą istnieje zasadnicze porozumienie co do paktu bezpieczeństwa. Projekt paktu został uzgodniony między trzema mocarstwami w Londynie.

Zadaniem obecnej londyńskiej konferencji rzeczoznawców jest rozpatrzenie tego projektu i sprecyzowanie poszczególnych jego punktów. Specjalnie pod adresem Niemiec p. Vandervelde podkreślił, że nie znaczy to, aby istniał już gotowy do podpisania i nie mogący ulec zmianom projekt planu. Uzgodniony przez mocarstwa projekt może być jeszcze w poszczególnych punktach rozważany szczegółowo z niemieckim ministrem spraw zagranicznych. Sprawa

spotkania ze Stresemannem była rozważana przez ministrów spraw zagranicznych trzech państw, ostatecznych wniosków jednak nie powzięto, gdyż obecnie cały problem paktu zależy od przebiegu i wyników prac rzeczoznawców w Londynie.

Zatarg o Mossul.

Genewa, 3 września.

Dzisiejsze przedpołudniowe posiedzenie rady ligi narodów, któremu przewodniczył Briand, całkowicie wypełniła kwestia Mossulu.

Pierwszy przemawiał delegat Turcji Tewfik-Roudhi-Bey, przedstawiając wieloletnie incydenty graniczne, o które oskarża rząd Iraku i zaznacza, że przed uregulowaniem tych zatargów nie może być mowy o meritum sprawy.

W odpowiedzi na to delegat Anglii, minister kolonii Amery, złożył dłuższe oświadczenie, w którym odpięra wszystkie zarzuty tureckie i obala obawy rządu tureckiego w związku z ostatnimi manewrami floty angielskiej, zaznaczając, że były to zwykłe letnie manewry na morzu Śródziemnym i Egejskim. — Z kolei Briand wyraził zadowolenie z dobrych intencji obu stron, zarządzając dyskusję merytoryczną.

Sprawozdawca, delegat Szwecji, Unden odczytał swój raport i przypomniał, że obydwie strony zgodziły się przyjąć decyzję rady ligi narodów i przyznały jej prawo wykreślenia granic Iraku.

Obrady rzeczoznawców.

Berlin, 3 września

Dzienniki tutejsze dowiadują się ze źródeł angielskich, że obecne narady rzeczoznawców - prawników w Londynie obejmą głównie kwestie traktatów rozejmowych, które mają być związane paktem reńskim.

Przedmiotem dyskusji byłaby sprawa, czy na podstawie tych traktatów kwestie sporne mają być przedstawiane Lidze narodów, czy trybunałowi haskiemu czy też specjalnie utworzonemu trybunałowi rozjemczemu.

Według informacji „Berliner Tageblattu”, rzeczoznawcy angielscy i belgijscy przychylają się do koncepcji, głoszącej, że żadne z wielkich mocarstw nie może w razie konfliktu polsko - niemieckiego przekroczyć zdemilitaryzowanej strefy nadreńskiej bez upoważnienia Ligi narodów.

Omawiano również kwestię definicji „napastnik” oraz sprawę sankcji. Eksperci niemieccy nastawiali na to, aby Anglia na wypadek ewentualnej akcji Francji nie mogła zachować neutralności, jak to miało miejsce w czasie okupacji zagłębia Ruhry. Pisma niemieckie zaznaczają jednak, że informacje powyższe, które przeniknęły do prasy angielskiej, nie są miarodajne. Według wiadomości oficjalnych, informacje te niezupełnie odpowiadają istotnemu przebiegowi narad rzeczoznawców.

Głosy prasy francuskiej.

Paryż, 2 września.

Polska Agencja Telegraficzna

Dzienniki omawiając rozpoczęte wczoraj w Genewie narady ministrów spraw zagranicznych państw sprzymierzonych podkreślają jako rzecz doniosłą zgodność zapatrywań przez Francję, Anglię i Belgię. „Figaro” stwierdza, że dążeniem Francji jest obrona obecnego stanu rzeczy przy pomocy ustawodawstwa międzynarodowego.

Kto może uzyskać ulgowy paszport zagraniczny.

Nowe rozporządzenie mln. spraw wewnętrznych.

W „Monitorze Polskim” ogłoszono rozporządzenie ministra skarbu w porozumieniu z ministrem spraw wewnętrznych z dnia 28 sierpnia 1925 r. w sprawie opłat za paszporty na wyjazd za granicę.

Oprócz opłat, przewidzianych w art. 3 ustawy z dnia 17 lipca 1924 r. w sprawie opłat za paszporty na wyjazd za granicę ustala się opłaty:

a) za paszport zagraniczny 500 zł.;
b) za zezwolenie na ponowny wyjazd — 500 zł.;

c) za paszport wielokrotny (na wielokrotne przekroczenie granicy w obie strony bez obowiązku każdorazowego uzyskania zezwolenia na ponowny wyjazd) — 1.500 zł.;

d) za ulgowe zezwolenie na ponowny wyjazd dla wyjeżdżających w celach handlowych i przemysłowych — 25 zł.

Robotnikom i osobom udającym się w celu pracy zarobkowej, oraz emigrantom kontynentalnym należy wydawać paszporty bezpłatne na mocy zaświadczenia państwowych urzędów pośrednictwa pracy, emigrantom zaś zamorskim na mocy zaświadczeń urzędów emigracyjnych. Emigranci tak kontynentalni jak zamorscy winni oprócz tego przedstawić zaświadczenie władz odpowiedniego urzędu skarbowego, względnie inspektora skarbowego, że nie zalegają w opłacaniu podatków.

Paszporty wielokrotny można wydawać osobom, które udowodnią potrzebę częstych wyjazdów.

Paszporty handlowe za opłatą 25 zł. jak również zezwolenia na ponowny wyjazd za opłatą 25 zł., należy wydawać udającym się zagranicę w celach handlowych i przemysłowych, o ile przedłożą każdorazowo zaświadczenie wojewódzkiego wydziału przemysłu i handlu, względnie inżyniera przemysłowego na

m. st. Warszawę stwierdzające, że udzielenie ulgowego paszportu, lub ulgowego zezwolenia na ponowny wyjazd jest ze względów handlowych lub przemysłowych konieczne. O ile wymienione osoby nie przedstawiają zaświadczenia wojewódzkiego wydziału przemysłu i handlu, czy też inżyniera przemysłowego na m. st. Warszawę, należy im wystawić paszporty i udzielić zezwoleń na ponowny wyjazd za opłatą normalną. Paszporty zagraniczne ulgowe za opłatą 20 zł., jak również ulgowe zezwolenia na ponowny wyjazd za opłatą 20 zł., należy wydawać osobom udającym się zagranicę:

a) w celu kształcenia się lub prowadzenia badań naukowych na podstawie zaświadczenia, stwierdzającego potrzebę wyjazdu, wydanego przez ministerium wyznań religijnych i oświecenia publicznego za zgodą ministerium skarbu.

b) w celu leczenia się, o ile dana osoba przedstawi:

1) świadectwo niezdolności, wystawione przez władzę policyjną w porozumieniu z właściwym urzędem skarbowym, i

2) zaświadczenie urzędu zdrowia (lekarza powiatowego) stwierdzającego konieczność przeprowadzenia kuracji zagranicą;

c) w celu towarzyszenia niezdolnej osobie chorej o ile niezdolność osoby towarzyszącej jest udowodniona świadectwem niezdolności jak wyżej pod b. 1, konieczność zaś opieki w podróży stwierdzona przez urząd zdrowia (lekarza powiatowego);

d) w celu uczestniczenia w zebrańach międzynarodowych, zawodach sportowych, zjazdach naukowych i t. p. na podstawie zaświadczeń ministra skarbu, względnie o ile chodzi o zjazdy naukowe na podstawie zaświadczenia, stwierdzającego potrzebę wyjazdu, wy-

danego przez ministerium wyznań religijnych i oświecenia publicznego za zgodą ministerium skarbu;

e) w celach społecznych, o ile osoby te delegowane są przez instytucje państwowe lub samorządowe.

Osoby wymienione w punktach a, d, e, mogą być zupełnie zwolnione od opłat paszportowych według uznania ministerium spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministerium skarbu. Podania należy udokumentowane winny być wniesione do władzy administracyjnej I instancji, która przy zachowaniu toku instancji odnośnie podania skieruje z u-motywowanymi wnioskami do decyzji ministerium spraw wewnętrznych.

Podanie o przyznanie ulg należy udokumentowane należy wnosić do władzy administracyjnej I instancji, która z odpowiednim wnioskiem skieruje je do decyzji władzy administracyjnej II instancji.

W wypadkach zasługujących na wyjątkowe uwzględnienie, w razie bezwzględnej konieczności wyjazdu niezdolnych osób, bądź w sprawach rodzinnych (nagła choroba lub śmierć członka rodziny zagranicą), bądź majątkowych lub osobistych, władza I instancji może po uprzednim uzyskaniu zgody władzy administracyjnej II instancji wystawić paszport za pobraniem opłaty 20 zł. na podstawie świadectwa niezdolności, wystawionego przez władzę policyjną w porozumieniu z właściwym urzędem skarbowym, a nawet całkowicie zwolnić od opłaty za paszport.

Niewykorzystany w terminie ważności paszport może być bez dodatkowej opłaty przedłużony tylko raz jeden o ile za dany paszport pobrana była opłata normalna, i o ile oprócz tego posiadacz jego udowodni, iż ważne powody stały na przeszkodzie wyjazdowi.

Dwudniowe narady rządu o kredytach i eksporcie.

Nasz warsz. koresp. telefonuje:

Od dwu dni odbywają się w rządzie narady dotyczące kredytów zagranicznych i eksportu.

Narady te związane są z wiadomościami, jakie nadeszły z Londynu i Szwajcarii, a które są naogół pomyślne.

W ścisłym związku z tą sprawą pozostaje kwestja eksportu — który — we dle naszych informacji — stale się rozszerza.

Aktualna stała się konieczność przystosowania naszych środków komunikacyjnych i eksportowych do rozwijającego się eksportu.

Narady rządu dotyczą również polityki finansowej banków Polskiego i Gospodarstwa Krajowego i przygotowania jej do nowych koniunktur kredytowych i eksportowych.

Hołd chlubie piśmiennictwa polskiego.

Nasz warsz. koresp. telefonuje:

Od samego rana przybywali wczoraj do Konstancina goście, aby skadać Stefanowi Żeromskiemu wyrazy hołdu i radości z powodu jego powrotu do zdrowia.

Znakomity solenizant pomimo wielkiego jeszcze osłabienia, rozmawiał wiele z delegatami różnych stowarzyszeń, interesując się jak zwykle żywo wszystkim i objawami naszego życia kulturalnego.

Z ramienia p. prezydenta Rzeczypospolitej złożył Żeromskiemu życzenia naczelnik kancelarii cywilnej, p. K. Lenc. Bardzo gorący list nadesłał p. minister wojny, Sikorski, zapewniając świetnego pisarza, że żołnierz polski nie zapomni mu budzenia rycerskiej cnoty w społeczeństwie, w najgorszych dniach niewoli. Niemniej serdeczne życzenia nadeszły od marszałka Rataja i organizacji literackich.

Czesi przeciwko ograniczeniom dewizowym rządu polskiego.

Praga, 3 września.

Dzienniki donoszą, że sekcje przemysłowe niektórych izb handlowo-przemysłowych zaoponowały przeciwko zamierzonej wycieczce przedstawicieli izb handlowych do Polski, by w ten sposób zademonstrować przeciwko ostatnim zarządzeniom dewizowym rządu polskiego.

Prezydent Reichstagu u Painlevo.

Odbył konferencję w sprawie współpracy francusko-niemieckiej.

Berlin, 3 września.

Agencja Wschodnia.

Dzienniki donoszą z Paryża, że prezydent Reichstagu, dr. Loebe, przyjęty został przez Painlevo i odbył z nim dłuższą konferencję na temat współpracy Francji z Niemcami.

Polityczna choroba Ciczierina.

Berlin, 3 września.

Z Moskwy donoszą, że Ciczierin poważnie zachorował. Koła polityczne uważają tę wiadomość za oznakę rychłego ustąpienia Ciczierina.

Komisja senacka zakończyła obrady nad ustawą o reformie rolnej.

Warszawa, 3 września.

Senacka podkomisja do spraw reformy rolnej zakończyła w dniu dzisiejszym głosowanie nad poprawkami, zgłoszonymi w toku dyskusji.

Przegłoszowano wszystkie poprawki do art. od 27 do 92, przyczem poprawki merytoryczne upadły, natomiast przyjęto jedynie kilka poprawek natury stylistycznej i redakcyjnej. W ten sposób podkomisja zakończyła swe prace nad projektem ustawy o reformie rolnej.

Rezultat tych prac wejdzie z kolei pod obrady trzech połączonych komisji senackich: skarbowo-budżetowej, prawniczej i gospodarstwa społecznego w d. 7 b. m.

Polska eskadra lotnicza w Bukareszcie.

Bukareszt, 3 września.

Wczoraj, o godz. 7 wiecz. przybył z Jass do Bukaresztu generał Zagórski wraz z trzema aparatami systemu Potez. Wszystkie aparaty wylądowały w znakomitych warunkach. Aparat Breguet dotychczas nie wyruszył z Jass.

Złodzieje w warszawskiej szkole podchorążych.

Otworzyli kasę ogniotrwałą znalezionym kluczem i skradli 22 tysiące złotych.

Nasz warszawski kor. telefonuje:

Do wydziału gospodarczego w szkole podchorążych zawitali dzisiejszej nocy nieproszeni goście.

Złodzieje — widać dobrze poinformowani o rozkładzie wewnętrznym — dostali się do kasy ogniotrwałej, którą otworzyli bez trudu.

Łupem ich stała się cała zawartość kasy — okragłe 22.000 złotych.

Niezauważeni przez nikogo zbiegli.

Sprawa tej zagadkowej kradzieży stała się szczególnie sensacyjną w związku z faktem, że oficer gospodarczy, zarządzający kasą, zgubił w tych dniach klucz od niej, o czym oczywiście, niezwłocznie

zaraportował władzy przełożonej.

Nie wyjaśniono jeszcze, czy raport ten zlekceważono, czy też poprostu przypuszczano, że do gmachów podchorążówki kasiarze nigdy nie przyjdą.

Przypuszczenia te okazały się, niestety, błędne.

Zdaje się nie ulegać najmniejszej wątpliwości, że robotę „nadał” fochowcom ktoś z wewnątrz.

Skądżeby inaczej weszli w posiadanie zgubionego klucza?

Na miejsce przybył niezwłocznie kapitan żandarmerji i komisarz Szabrański z III rejonu śledczego.

Prowadzone jest energiczne śledztwo

Obiad polski dla delegatów litewskich.

Duńczycy sprzyjają porozumieniu

Kopenhaga, 3 września.

W salonach hotelu „Phoenix” delegacja polska wydała wczoraj wieczorem obiad na cześć delegacji litewskiej.

Prasa duńska podkreśla wielką doniosłość porozumienia polsko-litewskiego dla przyszłości państw bałtyckich.

Delegacja polska przedłożyła już delegacji litewskiej projekty dotyczące spławu na Niemnie i jego dopływach, oraz komunikacji pocztowo-telegraficznej i kolejowej. Co do tego ostatniego punktu, litwini poczynili pewne zastrzeżenia.

Boisko Ł. K. S. przy Al. Unji 2.

W niedzielę

Dnia 6-go b. m. o godz. 4 p p

odbędą się zawody towarzyskie w piłkę nożną pomiędzy drużynami

T. K. S. — Ł. K. S.

(Mistrz Pomorza)

(Mistrz Łodzi)

O godzinie 2.30 po poł. przedmecz Ł. K. S. III — Kadimah.

Zawody będą prowadzone według nowych reguł o spalonym.

Olbrzymia afera wekslowa w Łodzi.

Ofiarą padł znany w mieście naszym hurtownik z ul. Nowomiejskiej. W jaki sposób list, wysłany pocztą z Łodzi, znalazł się w rękach oszustów?

Przed paru tygodniami, jeden z większych hurtowników branży trykotażowej, mający swój skład przy ul. Nowomiejskiej, wysłał do Warszawy, jako pokrycie na zakupiony towar

kilka weksli, podpisanych in blanco.

Weksle te wysłane zostały pocztą, listem zwykłym i przez dłuższy czas nie było odpowiedzi, czy adresat je otrzymał.

Po pewnym czasie do hurtownika tego przybył jakiś elegancko ubrany jego noś i przedstawił do zapłaty

weksel na 1000 zł.

wystawiony na zlecenie niejakiego Rutkowskiego w Warszawie.

Obejrzawszy ów weksel, hurtownik ten stwierdził, że aczkolwiek podpis jego jest autentyczny, to jednak weksel wypelniony został nie przez niego, opatrzone był fikcyjnym numerem porządkowym, wobec czego nie ulegało wątpliwości, że

weksel ten jest jednym z wysłanych w swoim czasie in blanco do Warszawy.

Wobec tego kupiec weksel zatrzymał, zaś jego noś, który go do zapłaty przedstawił, prosił o wylegitymowanie się, grożąc mu zawiadomieniem policji.

Okazało się, że jest to

niejaką Mojżesz Goldfang,

który wyjaśnił, że weksel ten otrzymał od niejakiego Łuczaka, zam. w Warszawie w hotelu „Pretoria” i że za wynagrodzeniem 100 zł. zobowiązał się weksel ten zainkasować, a pieniądze zwrócić Łuczakowi.

Wystawca weksla, przeczuwając, że ma do czynienia z jakąś bandą oszustów weksel zatrzymał,

z zaś Goldfangowi polecił, by wyszukał jeszcze pozostałe weksle z tym samym podpisem, przywiózł je do Łodzi, a wów czas otrzyma pewne wynagrodzenie.

Goldfang tegoż wieczoru opuścił

Łódź, obiecując przybyć po 2-ch dniach z powrotem.

W międzyczasie skomunikowano się z adresatem, który miał w Warszawie otrzymać list z wekslami, okazało się jednak, że

listu tego nie otrzymał,

wobec czego o całej sprawie doniesiono trzeciej brygadzie urzędu śledczego w Łodzi, która natychmiast skomunikowała się z urzędem śledczym w Warszawie, prosząc o aresztowanie Goldfanga, gdy w powrocie z Łodzi, przybędzie na dworzec Główny w Warszawie.

Niewiadomo, czy zawiadomienie to było spóźnione, czy też urząd śledczy w Warszawie nie wywiązał się ze swego zadania, dość, że

Goldfang nie został aresztowany

i po 2-ch dniach przyjechał znów do Łodzi i zgłosił się do owego hurtownika.

Tym razem Goldfang był ostrożniejszy, gdyż weksla ze sobą nie przywiózł, lecz oświadczył, że

jeszcze jeden weksel

z podpisem hurtownika posiada w Warszawie, lecz zastawił go u swego znajomego w Warszawie za 75 zł., i o ile sumę tę otrzyma to weksel przywiezie.

Tym razem w rozmowie

Goldfang przyznał się,

że wiadomem mu jest, iż otrzymane przez niego weksle pochodzą z nielegalnego źródła, lecz składał winę na owego Łuczaka, oraz jeszcze na jednego swego znajomego, którzy weksle te posiadali.

Wobec powyższego, kupiec postanowił Goldfanga oddać w ręce policji i skorzystawszy z tego, że Goldfang zgodził się pójść do rozmównicy telefonicznej, by porozumieć się w tej sprawie z przyjaciółmi swymi w Warszawie, zaprowadził go do VII-ego komisariatu policji, gdzie go

natychmiast zatrzymano do dyspozycji urzędu śledczego.

Nazajutrz Goldfang badany był w urzędzie śledczym, lecz nie przyznał się do winy i dowodził, że nie wiedział o nielegalnym pochodzeniu weksli, przy czym zaznaczył, że Łuczak widocznie wie co robi, gdyż żona jego pracuje w Banku Inwalidów w Warszawie, więc poinformowała swego męża, co do manipulacji wekslowej i nie byłby się narażał na kłótnię z władzami policyjnymi.

Po spisaniu zeznań, Goldfang został

wraz z aktami przesłany do dyspozycji urzędu śledczego w Warszawie, gdzie sprawę ujął w swe ręce komisarz Bachrach.

Tejże nocy

policja warszawska aresztowała również Łuczaka,

który oświadczył, że weksle znalazł wraz z kopertą na dworcu Głównym w Warszawie i chciał je zdyskontować.

Urząd śledczy w Warszawie podczas badania Łuczaka doszedł do wniosku, że on weksli tych nie znalazł, a jedynie otrzymał je od niejakiego Sawickiego, który znów musiał być w kontakcie z jakimś urzędnikiem poczty warszawskiej, gdyż

jedynie drogą kradzieży na pocztę list z wekslami mógł się dostać do rąk oszustów.

Po odebraniu zeznań od Goldfanga i Łuczaka, zwolniono ich, aż do sprawy, stosując jako środek zapobiegawczy, nadzór policji.

Po upływie kilkunastu dni,

Łuczak popełnił drugie oszustwo,

które dało władzom śledczym materiał do wyjaśnienia sprawy poprzedniej.

Przed hotelem „Wiktorja” podszedł do posłańca jakiś porządnie ubrany pan i wręczył mu

czek na 400 zł.,

w celu zrealizowania w Banku Inwalidów.

Czek wystawiony był przez inwalidzką fabrykę wódek i likierów. W banku

czek natychmiast zrealizowano i posłaniec wręczył owemu panu 400 zł., za co otrzymał 2 zł.

Po pewnym czasie kontrola banku stwierdziła, że

czek ów był już raz przez bank zrealizowany

i że widocznie odbiorca tych pieniędzy był w umowie z kimś w banku.

Zawiadomiono o tym urząd śledczy, który natychmiast odszukał owego posłańca i dzięki jego zeznaniom stwierdzono, że posiadaczem czeku był Franciszek Łuczak, znajdujący się pod nadzorem policji w związku ze sprawą weksli kupca łódzkiego.

Wobec powyższego stwierdzono, że z całą tą sprawą zarówno z wekslami, jak i czekiem, ma coś wspólnego nie tylko Łuczak, ale i

jego kochanka, niejaką Wasilewską

która pracowała w Banku Inwalidów i pomagała Łuczakowi w jego oszustwach czekowych i wekslowych.

Łuczaka wraz z kochanką aresztowano,

gdyż rewizja ksiąg Banku Inwalidzkiego dowiodła, że Łuczak przeprowadzał podobne transakcje niejednokrotnie, i że bank stracił na transakcjach oszustów 5 tys. złotych.

Obecnie władze śledcze zajęte są wyjaśnieniem,

w jaki sposób list, wysłany z Łodzi pocztą, znalazł się w ręku Łuczaka,

który jeden z weksli oddał na inkaso do P.K.O., skąd niewykupiony poszedł do protestu, zaś pozostałe weksle nie są jeszcze odnalezione i albo znajdują się w obiegu, albo z powodu niewykupienia ich przez hurtownika łódzkiego, pójdą do rejestra, skąd urząd śledczy zabierze je do aktów sprawy, której epilog znajdzie się wkrótce w sądzie. (b)

Nie można zredukować ani ilości pracowników, ani pobieranych przez nich płac.

Jak już donosiliśmy, okręgowy urząd ubezpieczeń, polecił łódzkiej kasie chorych zredukować 120 pracowników, oraz obniżyć wszystkim posiadane dotychczas kategorie plac.

Równocześnie polecono aptekarzom, szoferom i innym pracownikom kasy przydzielić pewne kategorie plac, wskutek czego pensje ich obniżyłyby się o blisko 100 zł. miesięcznie.

Sprawa ta omawiana była na posiedzeniu komisji administracyjnej kasy chorych, która stwierdziła, że obecnie żadnych redukcji w kasie chorych przeprowadzić nie można, wobec przeprowadzonych już poprzednio.

Postanowiono wysłać do Warszawy do okręgowego urzędu ubezpieczeń delegację, która będzie się domagała przeprowadzenia rewizji działalności kasy chorych i pozostawienia dotychczasowej ilości pracowników. (b)

Krytyczna sytuacja w przemyśle jedwabniczym.

Zwyżka cen potęguje zastój.

W handlu tkaninami jedwabnymi panuje obecnie zupełny zastój.

Zapowiadający się świetnie sezon uległ ostatnio pogorszeniu.

Spoglądając na wyniki ubiegłego miesiąca stwierdzić należy, że zawiódł on zupełnie.

Pierwszym czynnikiem, który wpłynął na zmianę koniunktury była kilkunastoprocentowa zwyżka cen, z którą klientela nie chce się pogodzić.

Więksi zaś odbiorcy, posiadając zapasy z poprzedniego sezonu, nie angażują się w nowych zakupach.

Pomimo iż sytuacja jest nadzwyczaj ciężka, fabrykanci nie są w stanie przeprowadzić bezgotówkowych transakcji, tembardziej, że przedsiębiorcy, którzy dotychczas pobierali 100 proc pokrycia w 90 dniowych wekslach, żądają obecnie 50 proc. pokrycia w efektywnych dolarach i 50 proc w pierwszorzędnym wekslach i terminem do 60 dni.

Na pogorszenie się sytuacji wpływa również Tomaszowska fabryka sztucznego jedwabiu, która stale zmienia warunki, a obecnie żąda za przedzie 25 proc w gotówce i pozostałość w wekslach 2-miesięcznych, przyczem weksle są przy przyjmowaniu w wyjątkowy wprost sposób segregowane.

Sfery przemysłowe uważają, że w

normalnych warunkach zmniejszanie przez dostawców surowców i przez banki kredytów, nie byłoby zbyt uciążliwym czynnikiem, gdyż przy transakcjach gotówkowych zmniejszony zostałby obrót w odpowiednim stosunku do zwiększonego ryzyka, w dzisiejszych jednakże warunkach szalonego głodu gotówkowego, ten stan rzeczy zupełnie paraliżuje handel.

Do najbardziej poszukiwanych towarów (w znaczeniu oczywiście teoretycznym) należą adamaszki na podszewki do damskich pokryć oraz jedwabie na palta zimowe.

Składy fabryczne są wypełnione towarami. Uruchomienie przemysłu jedwabnego (który do ostatniego kryzysu pracował normalnie) zmniejsza się.

Fabrykanci wobec niezyskiwania od klientów stawianych warunków pokrycia, zupełnie wstrzymują się od transakcji, sprzedając co najwyżej celem utrzymania koniecznego w danej chwili pokrycia wekslowego.

W bieżącym tygodniu przyjechał do Łodzi szereg kupców z kresów wschodnich, którzy jednak żadnych transakcji nie dokonali.

W handlu przedzą jedwabną po krótkotrwałym pasku, w okresie kulminacyjnego spadku złotego panuje spokój. C

Książka jest artykułem pierwszej potrzeby.

Nie wolno nią paskować.

W związku z rozpoczęciem roku szkolnego 1925-6, nastąpiła niebywała zwyżka cen książek szkolnych. W jednej księgarni obowiązują przytem inne ceny niż w drugiej, tak, iż młodzież narażona jest na marnowanie czasu i wędrowki z jednej księgarni do drugiej.

W przyszłym tygodniu ma być wydany cennik książkowy przez władze szkolne, a księgarze, którzy będą paskować „na nauczanie”, pociągnięci będą do odpowiedzialności karnej. (p)

BERTA ICEKSONOWNA

udziela lekcji 935-3

gry fortepianowej i angielskiego.

Zgłaszać się: Wschodnia Nr 76 m. 16. Od 6 do 8 wiecz.

Zawiadomienie.

Wobec licznych zapytań — zawiadamiamy Sz. Panów Lekarzy, że

„RAD” 02 3

w roztworze do wewnętrznego użytku (Radium w roztworze do picia) już jest do nabycia w aptekach. Roztwór Radu do kąpiei i w ampułkach do zastrzyków podskórnych ukazuje się w najbliższym czasie.

Skład główny H. Bertompla Apteka w Warszawie. Laboratorium „RAD” w Krakowie.

Pianistka

Romana Praszkiar

z dyplomem konserwatora lipskiego

wznosiła lekcje

gry fortepianowej.

Zgłoszenia: ul. Sienkiewicza 37, m. 40 między 3-5.

Dziś i dni następnych

Wielki program niebywałych
sensacji.

Dziś i dni następnych

Epokowe arcydzieło filmowe
wytwórni „Loew-Metro“

Wspaniały dramat wschodni w 7-iu aktach podług powieści Edgara Selwyna, reż. genialnego Rexa Ingrama

ARABW rolach głównych najgłośniejsze
obecnie i najpiękniejsze gwiazdy**ALICE TERRY**
I RAMON NOVARRO

Zdjęć dokonano w roku 1924 za zezwoleniem rządu francuskiego w Algierze i Tunisie

Tysiące najlepszych jeźdźców pustyni mkną przed obiektywem, jak furia. Bohaterzy nieustraszonej rasy czuwają nad szczęściem swego szejka i jego pięknej naukochańskiej białej kobiety. Czarujący Paryż przepychem swym świetnie kontrastuje z monotonną pustynią. Własność obrazu Domu Handl. „Estefilm“

Nad program: 1000 metrów największej
aktualności kraju**Wielkie tegoroczne manewry Wojsk Polskich**

na Wotyniu i na Pomorzu z udziałem przedstawicieli armii cudzoziemskich.

Orkiestra pod kierunkiem p. Sypniewskiego.

**Tranzakcje „Wniesz-
torgu“ w Łodzi.**Wynoszą one przeszło
2 miliony dolarów.

W bieżącym tygodniu opuściła Łódź komisja rzeczoznawców sowieckiej misji handlowej w Warszawie.

W niedzielnym numerze „Il. Republiki“ podaliśmy sprawozdanie z ostatnio dokonanych tranzakcji, które jak się okazuje, zakończyły serię zimowych zakupów manufaktury łódzkiej, dokonanych przez „Wniesz-torg“.

Podczas ostatnich rokowań, Sowiety zamierzały zakupić za pośrednictwem firmy Ejtingon towary fabryki Geyera.

Tranzakcja ta, mająca wynieść około 100.000 dolarów, nie doszła jednakże do skutku.

Reasumując wyniki zakupów „Wniesz-torgu“ stwierdzić trzeba znaczne rozszerzenie rozmiarów tranzakcji, w stosunku do dokonanych w sezonie letnim.

Wówczas bowiem ogólna suma nie dosięgała pół mil. dol., obecnie zaś znacznie przekroczyła 2 miliony.

Głównym kontrahentem „Wniesz-torgu“ była firma K. Ejtingon, za której pośrednictwem zostały zakupione bawełniane tkaniny zimowe fabryk: Poznańskiego, „Zawiercia“, „Czenstochowiec“, Kestenberga.

Pozatem „Wniesz-torg“ zakupił bezpośrednio towary w fabrykach Zylberstajna i Szajblera, Babad oraz Kruze i Ender.

Ogólna suma transakcji dokonanych przez „Wniesz-torg“ z firmą „Ejtingon“ sięga 1.200.000 dolr., przy czem wszystkie te transakcje firma przeprowadziła w imieniu swej new-yorskiej centrali Ejtingo - Child Co Ltd.

Firma Ejtingon na pokrycie należności otrzymała od „Wniesz-torgu“ li tylko 6-miesięczne weksle (nie żyrowane przez Gosbank).

Większa część weksli tych została przez firmę Ejtingon zdyktowana w Banku polskim po stopie 5 proc. w stosunku rocznym.

80 procent zakupionych towarów zostało już „Wniesz-torgowi“ dostarczonych.

— c —

Prof. F. R. HALPERNpowrócił i wznowił lekcje
wyższej gry fortepianowej

Zapisy od 1 września, godz. 3-4

Sienkiewicza 20.

968

Tajemnicza śmierć małżonków Niewiadomskich.**Przypadkowe otrucie, czy podstępna zbrodnia.**

W dniu wczorajszym rozeszła się po mieście sensacyjna pogłoska

o tajemniczej śmierci dwojga osób przy ulicy Brzezińskiej 36.

Spółpracownik „Il. Republiki“ udał się natychmiast na miejsce wypadku, gdzie stwierdził następujące fakty:

Przy ulicy Brzezińskiej 36 mieszkał w jednopiętrowym domku na parterze Stanisław Niewiadomski wraz ze swą żoną Franciszką.

Niewiadomski, mając lat 50, poślubił swą żonę, 75-letnią Franciszkę, przed siedmiu miesiącami.

Sąsiedzi opowiadają, że między małżonkami

dochodziło bardzo często do kłótni,

chodziło bowiem o to, że Niewiadomski starał się umieścić w swym mieszkaniu jedną ze swych córek,

na co ona nie chciała się zgodzić.

Niewiadomscy posiadali sklepik spożywczy, z którego czerpali środki do życia, mówiono jednak, że

Niewiadomska miała pieniądze,

których mąż domagał się od niej na „drobne wydatki“.

Zeszłej niedzieli Niewiadomska dała podobno mężowi

2500 złotych, które mąż jej przehuł.

Niewiadomska zwierzyła się ze swych zmartwień przed

byłą swą wychowanicą,

którą opiekowała się przez 15 lat, a która obecnie wyszła już za mąż za nieja-

kiego Kozanowskiego i mieszkała w tym samym domu w sąsiedztwie z Niewiadomskimi.

W nocy z wtorku na środę z mieszkania Niewiadomskich

rozlegały się jęki.

Sąsiedzi, sądząc, że małżeństwo kłóci się jak zwykle, nie interwenjowali w tej sprawie.

Dopiero zrana okazało się, że Niewiadomscy dostali

w nocy nagłe silnych wymiotów, uwidoczniających objawy otrucia.

Niewiadomski pozostał w łóżku przez całą środę, żona jego zaś wstała z łóżka i do godziny 4-ej popołudniu nie zdawała żadnych objawów choroby.

Dopiero o czwartej popołudniu położyła się również do łóżka, i wczoraj nad ranem o godzinie 8-ej umarła wając się w straszliwych bólach.

Jednocześnie pogorszył się również stan zdrowia Niewiadomskiego, wobec czego zawiadomiono pogotowie, które odwiozło chorego do szpitala św. Józefa.

O godz. 12-ej w południe nadeszła wiadomość, że

Niewiadomski zmarł w szpitalu.

Tajemnicza śmierć tych dwojga osób wywołała w okolicach starego miasta ogromne wrażenie.

Z powodu braku miejsca i spóźnionej pory szczegóły tragedii przy ulicy Brzezińskiej 36 podamy w dzisiejszym „Expressie“

Szkolne sprawy finansowe winny być załatwiane bezpośrednio z rodzicami.**Nie wolno wysyłać dzieci do domu
za nieregularne opłacanie chesnego.**

Władze szkolne zawiadomiły wszystkich właścicieli prywatnych szkół średnich, że nie wolno wysyłać dzieci do domu, w razie nieregularnego uiszczania należności za naukę, gdyż tym sposobem dzieci tracą z jednej strony na nauce, z drugiej zaś wpadają się w nie przekonanie, że winno ono pamiętać również o stronie finansowej swej nauki.

W razie gdy chesne nie jest opłacone za czas nie krótszy niż 2 miesiące, należy zawiadomić rodziców i w porozumieniu z nimi, wydaląc dziecko, lecz to ma nastąpić w ten sposób, aby dziecko do szkoły nie było przez rodziców przysyłane. (p)

TEATR POPULARNY W SCALI.

Dziś, w piątek, 4 b. m., powraca na afisz pełna zabawnych powikłań krotoczwila w 3-ach aktach „Wyrówny ojciec“ w wykonaniu pp.: Pułchalskiego, Urbasńskiego, Zielińskiego, Brandtówny, Góreckiego.

Ceny miejsc od 1.50 do 50 gr.

Teatr czynny bez względu na pogodę.

Jutro po raz ostatni „Wyrówny ojciec“.

**ZE SZKOŁY GIMNASTYKI RYTMICZ-
NEJ PASZKE-FOLAKOWEJ.**

W tym roku szkoła rozpoczyna lekcje 7-go września.

By dać każdej uczennicy możliwość wstąpienia do klasy, która odpowiada jej wiekowi i umiejętnościom, zostaną utworzone nie 5 klas, jak w zeszłym roku, lecz 6 ewentualnie i 7.

Zapisy są przyjmowane w lokalu szkoły, Piotrkowska 92, ostatnia oficyna codziennie od 5 do 6-ej godz. po poł.

**Czy człowiek od małpy
pochodzi?**

Oto sprawa nad którą cały świat się zastanawia i szuka prawdziwej odpowiedzi.

Na powyższy temat odbędzie się w niedzielę dn. 6 września o godz. 12 p. p. w teatrze „Scala“ przy ul. Cegielskiej nr. 18 odczyt, który wygłosi przewodniczący stow. badaczy Pisma św., Cz. Kasprzykowski. Wejście bezpłatne.

**OTWARCIE MUZEUM NAUKOWEGO
DLA GRUP SZKOLNYCH.**

Miejskie muzeum szkolne otwarte jest od dnia 1-go września i podaje do wiadomości, że zwiedzanie odbywać się może od godziny 9 rano do 5 popoł., zaś grupy szkolne winne są pierwsi zawiadomić kierownictwo, które przygotuje odpowiednie prelegenta. Muzeum mieści się przy ul. Piotrkowskiej 91. (o)

NOWA RESTAURACJA.

Właściciele „Metropolu“, Narutowicza 1, otwierają wkrótce w domu M.A. Wienera, Moniuszki 1, pierwszorzędną restaurację, na wzór zachodnio-europejskich zakładów gastronomicznych.

W jasnych i obszernych salach tego zakładu publiczność łódzka będzie spędzać będzie wolne chwile, sprzyjając niedrogie, lecz umiejętnie i higienicznie sporządzone potrawy.

**SZKOŁA PRZYGOTOWAWCZA
MARJI WESOLŃSKOJ**

ul. Piotrkowska 84

przyjmuje chłopców i dziewczynki od lat 7 i gruntow. przysposabia do szkół średnich. Przy szkole Zakład Freblowski dla dzieci od lat 4. 724-2

Zapisy, informacje od 10-12 od 1-5

CASINO

Dziś i dni następnych!

Czarująca, powabna, oryginalnie
piękna i rasowaLYA
DE
PUTTI

w najnowszej swej kreacji, w dramacie erotycznym w 7-miu aktach p. t.

MIŁOSNY SZAŁ

Miłosny szal — to tragedia kobiety, o której mówią jej narzeczonemu: „Poznałem ją na ulicy...”

Miłosny szal — to tragedia kobiety, którą pochwycono z fałszywym banknotem!

Miłosny szal — to tragedia kobiety, której drogę do szczęścia zamyka mściwa dłoń wyrafinowanego szantażysty.

Orkiestra symf. pod dyr. p. L. KANTORA.

Początek o g. 5-ej.

Ceny miejsc od 1-go złotego.

Ostatni dzień ciągnięcia
piątej klasy loterii państwowej.

200.000 zł. (premja) 24420
 2.000 zł.: 2340, 24420, 37703
 600 zł.: 3147, 27449, 37325, 37578
 500 zł.: 36861
 400 zł.: 21191 21609 37732 41583
 300 zł.: 3512 4920 6272 12267 21450
 23157 29592 31922 42283 42964
 45545

Dzisiejsza główna premja loteryjna w wysokości 200.000 zł. padła na numer 24420, sprzedany przez kolekturę p. Zarzyckiej, przy ul. Złotej 30, p. Chojnackiemu, urzędnikowi bankowemu.

Hrabianka Esterhazy
w więzieniu.Sąd czeski skazał ją na rok
więzienia za szpiegostwo.

Praga, 3 września.

Sąd czeski odrzucił apelację hrabianki Ludwigi Esterhazy, skazanej na rok więzienia za szpiegostwo na rzecz Węgier. Hr. Esterhazy, odsiadując karę, ubrana jest w suknie obowiązujące więźniów oraz ma obcięte włosy.

Iskra w laboratorium
prochu.

Straszny wybuch w Rumunii.

Bukareszt, 3 września.

W laboratorium fabryki prochu w Dubesti nastąpiła eksplozja. Szczegółów narazie brak.

Podobno jest duża liczba zabitych i rannych.

B. minister węgierski ska-
zany na 3 lata więzienia
i 15 milj. koron grzywny.

Budapeszt, 2 września

W procesie przeciwko byłemu ministrowi Beniczkiemu po przeprowadzeniu tajnej rozprawy zapadł wyrok skazujący Beniczkego na trzy lata więzienia, 15 milionów koron węgierskich grzywny i utratę praw obywatelskich na przeciąg trzech lat. Skazany został zatrzymany w więzieniu.

Wiadomości sportowe.

10-ty Międzynarodowy turniej tenisowy w Łodzi.

Międzynarodowy turniej tenisowy Ł.K.L.T. rozpoczął się z powodu dotychczasowych niepogód, wczoraj o godz. 3 popoł. Pierwszy dzień rozgrywek przyniósł następujące rezultaty: w grze pojedynczej panów o mistrzostwo m. Łodzi: Holzman — Konarski 5:7, 8:6, 6:2. Gayda — K. Ender 0:6, 6:2, 12:10. Drewnowski — Micielski 6:3, 6:1. W grze pojedynczej pań o mistrzostwo m. Łodzi:

Ks. Richterówna — H. Barcińska 6:2, 6:2. W grze pojedynczej panów z wyrównaniem: Mikołajewski — Wolf 6:1, 6:1, Rischig — Fitzek 6:3, 6:3. Drewnowski — H. Kryłowiecki 6:0, 6:1. Mehlo — Berliner 6:5, 6:2. W grze podwójnej panów z wyrównaniem: Wolf — Müchmeyer — Grünspan, Holzman 4:0, 6:2, 7:5.

Przyjazd reprezentacji piłkarskiej Palestyny odłożony.

Jak nas informuje zarząd K.S. Hakoah, zapowiedziane na dn. 5 i 6 b. m. zawody z reprezentacją piłkarską Palestyny, nie dojdą w powyższych terminach

do skutku z powodu trudności wizowych, wobec czego zawody dojdą do skutku dopiero w przyszłym tygodniu.

Czterwertyński mistrzem
Polski w grze pojedynczej.

Warszawa, 3 września.

Rozgrywki tenisowe o mistrzostwo Polski dobiegły końca. Dzień dzisiejszy przyniósł zwycięstwo Czterwertyńskiemu w grze pojedynczej panów nad Tarnowskim w stosunku 6:3, 3:6, 6:2, 6:3. Czterwertyński wygrał pewnie i dość łatwo. Tarnowski natomiast grał pięknie i elegancko, lecz był zbyt mało ruchliwy, co też spowodowało jego porażkę.

Odwołanie wyjazdu zawod-
ników A.Z.S. do Rygi.

Warszawa, 3 września.

Dowiadujemy się z zarządu A.Z.S. Warszawa, że projektowany wyjazd kilku lekkoatletów stołecznych na zawody międzynarodowe do Rygi (5 i 6 b. m.) nie może dojść do skutku z powodu niemożności otrzymania paszportów.

Zawody Lwów — Kraków.

Lwów, 3 września.

W nadchodzącą niedzielę dn. 6 b. m. odbędzie się dorożny mecz międzymiastowy Lwów — Kraków o puchar Zelenieckiego. W razie zwycięstwa Krakowa puchar przechodzi na własność krakowskiego Z.O.P.N.-u.

Mourlon, Wiriath i Guille-
mot w Warszawie.

Warszawa, 3 września.

Jak nas informują, słynni rekordziści francuscy: Mourlon (100 m. — 10,7; 200 m. — 21,6), Wiriath (800 m. — 1:55,4; 1000 m. — 2:30,4; 1500 m. — 3:59,49) i Guillemaut (3 klm. — 8:42,6 i 5 klm. 14:55, mistrz świata na 7-ej olimpiadzie w Antwerpi 1920 r.) przybywają na jubileuszowe zawody klubu sportowego Polonia w dniach 12 i 13 b. m.

Szczegóły meczu Polska —
Estonia.

Tallin, 3 września.

Trzeci z rzędu mecz rozegrany przez reprezentację Polski zakończył się bezbramkowo, pomimo silnej przewagi naszej drużyny. Bramki zupełnie prawidłowo zdobyte przez polaków sędzia z niewiadomych przyczyn nie uznał — W drugiej połowie napad naszej reprezentacji zawiódł. Wyróżnili się Gintei Hanke i Spojda. Gra b. brutalna ze strony estończyków, powodem czego Ciszewski i Seichter odnieśli kontuzje.

Łódź będzie miała
sześć urzędów skarbowych
i 12 komisji szacunkowych.

W dniu wczorajszym izba skarbowa w Łodzi otrzymała z ministerstwa skarbu rozporządzenie, które wejdzie w życie z dniem 1-y stycznia 1926 r. w sprawie utworzenia w Łodzi 6 urzędów skarbowych i opłat podatkowych, zamiast dotychczasowych trzech.

Nowe urzędy skarbowe rozmieszczone będą stosownie do terytorjalnego podziału miasta. Przy każdym urzędzie skarbowym znajdować się będą 2 komisje szacunkowe do wymiarów podatku przemysłowego.

Nieznani złoczyńcy
podpalają codziennie strychy
domów berlińskich.

Berlin, 3 września.

Od kilku dni w różnych dzielnicach Berlina nieznani sprawcy podpalali codziennie strychy domów, powodując tem ołbrzymie czasem pożary. Policji nie udało się dotychczas sprawdzić, czy sprawcami podpalen są złoczyńcy, chcący w ten sposób zatrzeć ślady kradzieży, czy też ludzie obłąkani. Celem wykrycia sprawców oraz zapobiegnięcia coraz to częstszemu wypadkom pożarów na wszystkich krańcach miasta ustanowiono specjalne posterunki obserwacyjne.

Likwidacja strejku robot-
ników włókienniczych
w Niemczech.

Berlin, 3 września.

Strejk robotników tekstylnych i lokaut, obejmujący dwieście tysięcy robotników w Saksonji, został zawieszony. — W dniu dzisiejszym wszystkie przedsiębiorstwa podjęły pracę. Pracodawcy zgodzili się na pewne, częściowe ustępstwa dla robotników.

Wiadomości bieżące.

WRZESIEŃ

4

PIĄTEK

Dziś: Rozalij
Jutro: Wawrzyńca.Wschód słońca o g. 4.49
Zachód o g. 6.22
Wsch. księżyca o g. 7.01
Zachód o g. 5.19
Długość dnia 15.33
Ubyło dnia g. 2.33**Chleb stanął,
ale musi jeszcze bardziej stanąć**

Jak wiadomo, piekarze obniżyli ceny chleba pierwszego gatunku do 75 gr. a II-ego gat. do 60 gr. za bochenek 2-kiłowy.

Jednak oddział walki z lichwą przy komisarzacie rządu po przeprowadzeniu kalkulacji, stwierdził, że zniżka ta jest zbyt mała wobec tendencji zniżkowej na ceny maki i wezwał w dniu wczorajszym piekarzy do złożenia nowej kalkulacji i dalszego obniżenia cen. (b)

Węgiel na zimę**Zakupił wydział handlowy magistratu.**

Wobec nadchodzącej zimy — wydział handlowy magistratu sprowadził większe transporty węgla z kopalń głębokich względnie górnośląskich.

Z dniem 1 września wydział handlowy rozpoczął sprzedaż węgla i drzewa pracownikom miejskim na warunkach ulgowych.

Niezależnie od powyższego, wydział handlowy sprzedaje węgiel osobom postronnym za gotówkę w każdej ilości. Cena węgla grubego i kostki zł. 3,80 za 1 ctn., orzecha I i II — zł. 3,70 za 1 ctn.

**3,93 litra wódki
wypija każdy łodzianin,
nawet ten, który nic nie pije.**

W „Roczniku Statystycznym m. Łodzi” na rok 1923 znajdujemy m. in. dane dotyczące spożycia alkoholu przez ludność naszego miasta.

Z danych tych wynika, że w r. 1923 Łódź spożyła ogółem 1,993,635 litrów czystego alkoholu, t. zn. na głowę ludności przypadało 3,93 litrów (w r. 1922 3,05 litrów). Największa ilość spożytego alkoholu przypada na m. marzec — 227,680 litrów, najmniejsza na kwiecień — 93,816 litrów.

W związku z powyższym podajemy z tegoż „Rocznika” dane o ilości osób, zatrzymanych przez władze policyjne w stanie nietrzeźwym na ulicach Łodzi w r. 1923. Ogółem zatrzymano 5549 osób, co określić można stosunkiem 110 osób na każde 10,000 mieszkańców.

Najwięcej zatrzymanych było w marcu — 691 osób, najmniej w m. lutym — 341 osób.

Płace w szkołach.

Zarząd główny związku zawodowego nauczycielstwa polskich szkół średnich, zawiadamia dyrekcję szkół i nauczycieli, że norma zasadnicza płac związkowych w szkołach prywatnych i społecznych od 1 sierpnia r. b. wynosi 152 zł.

Komunikat szczegółowy w sprawie płac zostanie w tych dniach rozesłany do wszystkich szkół. Ponadto zarząd główny związku protestuje kategorycznie przeciwko wprowadzaniu przez niektóre szkoły przymusowego ubezpieczenia nauczycieli w prywatnym towarzystwie asekuracyjnym, wbrew woli większości nauczycieli, uważając je za szkodliwe dla interesów nauczycielskich i dążące do osłabienia akcji o społeczne ubezpieczenie pracowników umysłowych.

KUPON ULGOWY

z dnia 5 września 1925 r.

„Ilustrowanej Republiki“

na KONCERT KONKURSOWY Łódzkiej Straży Ogniovej Ochotniczej w HELENOWIE, uprawniający do nabycia biletu wejścia w cenie 1 zł.

Kwiatki z wydziału zdrowotności publicznej.

:o:

Nie wolno szykanować chorych!**Wszelkie formalności mogą być załatwiane bez szkody dla pacjenta.**

W sprawie przyjmowania chorych do szpitali miejskich pisaliśmy już niejednokrotnie, gdy zdarzyły się wypadki nieprzyjmowania pacjentów, przywożonych przez karetkę pogotowia.

Wskazywaliśmy wówczas na to, że tego rodzaju stan rzeczy wymaga jaknajszybszej sanacji, która uniemożliwiłaby ofiarom nieszczęśliwych wypadków natychmiastowe otrzymanie pomocy lekarskiej.

Od szeregu osób dowiadujemy się jednak, że obecny system przyjmowania chorych do szpitala miejskiego jest ogromnie niewygodny dla publiczności nie tylko w wypadkach nagłych, ale nawet wówczas, gdy pacjent sam zgłasza się z prośbą o przyjęcie go do szpitala.

Obecnie bowiem przyjęcie chorego do szpitala związane jest z następującymi formalnościami: **przedewszystkiem pacjent musi uzyskać „kwalifikację” od lekarza, z którą następnie udaje się do wydziału zdrowotności publicznej przy magistracie.**

Magistrat po otrzymaniu kwalifikacji odesła chorego do domu, poczem przeprowadza wywiad, trwający zwykle kilka dni, a mający ustalić stan majątkowy

pacjenta, od którego uzależnia się wysokość pobieranych później opłat za leczenie.

Dopiero po dokonanych wywiadzie chory otrzymuje kartkę do szpitala.

Oczywiście, że ten system przyjmowania chorych w praktyce jest ogromnie dla pacjentów niewygodny.

Czyż nie lepiej byłoby, ażeby pacjent po otrzymaniu kwalifikacji od razu mógł się udać do szpitala, a magistrat przeprowadzałby swe wywiady w czasie pobytu pacjenta w szpitalu?

W razie stwierdzenia zamożności pacjenta magistrat zawsze zdoła środkami prawnymi ściągnąć koszty leczenia, nie narażając przytem publiczności na stratę czasu.

W imię więc dobra publiczności, która coraz częściej skarży się na stosunki, panujące w miejskim szpitalnictwie, należałoby w czasie jaknajszybszym zmienić system przyjmowania chorych w ten sposób, ażeby pacjenci nie mieli powodów do skarg i zażaleń.

Drugą, niemniej ważną, sprawą z dziedziny zdrowotności publicznej w naszym mieście jest stosunkowo **bardzo mała ilość dozorów sanitarnych.**

Obecnie tego rodzaju instytucji, mających na celu przestrzeganie warunków higienicznych w naszym mieście jest tylko siedem, jakkolwiek swego czasu uchwała rady miejskiej powiększyła ilość dozorów sanitarnych do dziesięciu.

Ale nawet i ta liczba byłaby niewystarczająca, gdyż według opinii fachowców z wydziału zdrowotności publicznej Łódź musi mieć co najmniej 12 dozorów sanitarnych, posiadających własne lokum, a nie, jak to się dzieje obecnie, przydzielanych do różnych amubaltorjów.

Trzecią wreszcie bolączką wydziału zdrowotności publicznej jest **zniesienie dyżurów nocnych w zbiorni miejskiej, wskutek czego pacjenci pozbawieni są zupełnie opieki lekarskiej.**

Nie wiemy jeszcze narazie, jakie motywy skłoniły odpowiednie czynniki do wydania podobnego zarządzenia, jakiegokolwiek jednak oneby nie były, trzeba z góry powiedzieć, że pozbawienie opieki chorych w zbiorni miejskiej jest skandalem, który musi być w czasie najbliższym zlikwidowany.

Ego.

Echa odczytu Hempla w Łodzi.

:o:

**Sąd uniewinnił Gordona,
oskarżonego o działalność antypaństwową.**

Na mający się odbyć w dniu 14 lutego 1925 r. odczyt red. Jana Hempla o „Przedwiośniu” Żeromskiego, wydelegowani zostali służbowo wywiadowcy: Bolesław Szalkowski i Feliks Jesionowski.

Szalkowski spostrzegł na sali niejakiego Fajwla Gordona, znanego mu ze wodniczącego i instruktora okr. komitetu Z.M.K. w Białymstoku.

Podzielił się on swymi spostrzeżeniami z Jesionowskim, poczem po skończonym odczycie, obaj aresztowali Gordona i doprowadzili do okręgowego urzędu policji.

Epilog tego zajścia rozegrał się w dniu wczorajszym w sądzie okręgowym. Przewodniczył sędzia Herberg, w asystencji sędziów Rasia i Przeglasińskiego.

Oskarżony Fajwel Gordon, lat 20, ukończył 7 klas szkoły średniej, nie przyznał się do inkryminowanego mu czynu, zaznaczając, iż przybył z Białegostoku do Łodzi jedynie w poszukiwaniu pracy.

Świadek Szalkowski zeznaje, iż pracując w 1922 i 1923 r. w charakterze sekretarza rady kl. zw. zaw. i należąc do miejscowej organizacji Z.M.K., miał sposobność stykać się z Gordonem, który przyjeżdżał do Suwałk na posiedzenia Z.M.K., jako instruktor i przedstawiciel komitetu okręgowego w Białymstoku.

W czasie tych powtarzających się przyjazdów, Gordon przywoził „bibulę”, pieniądze i okólniki Z.M.K.

Sam świadek, będąc wówczas członkiem k. p. r. p. jeździł co dwa tygodnie do Białegostoku, gdzie na posiedze-

niach o. k. spotykał zawsze Gordona, w charakterze przedstawiciela z. m. k. i sprawozdawcy z działalności tej organizacji.

W styczniu 23 r. świadek wyjechał do Łodzi i stracił z oczu Gordona.

Spotkał go w restauracji „Tivoli” i wówczas Gordon, zainteresowany, co porabia w Łodzi, wyjaśnił, że w Białymstoku była „wyspa”, wobec czego musiał wyjechać do Łodzi, będąc tu nieznanym, pracując na terenie miejscowej organizacji.

Zarządzona u Gordona rewizja domowa, wykryła 2 książki, wydane w Berlinie, w języku rosyjskim p. t. „Poezja bolszewicka” oraz „Poezja rewolucyjna Rosji”.

Obrońca oskarżonego mecenas Perzyński zadaje świadkowi cały szereg pytań krzyżowych.

Aspirant p. p. Czabański stwierdza, że w czasie konfrontacji oskarżonego z Szalkowskim, dokonanej w czasie dochodzeń policyjnych, Gordon wykazał wielkie zmieszanie i zdenerwowanie i dopiero po długiej chwili opanował się, zaprzeczając kategorycznie stawianym mu zarzutom.

Siostra oskarżonego, Gordonówna stwierdza, że brat wyjechał z Białegostoku w maju 1923 r.

Św. Samuel Lebenhaft na zapytanie obrony, czy oskarżony był zameldowany w Białymstoku i na czyje nazwisko, odpowiada że tak i na swoje nazwisko.

Ostatni świadek, chlebodawca oskarżonego, Włodzimierz Partikajef, Piotrkowska 73, daje zeznania po rosyjsku, emigrant z Rosji, gdzie pozostawił 4 fabryki, w której pracowało 40,000 robotników, daje bardzo dobrą opinię o oskarżonym.

Przedstawiciel oskarżenia publicznie go prokurator dr. Jan Markowski w swej mowie zaznacza, iż fundamentem oskarżenia są zeznania Szalkowskiego, którym stanowczo daje wiarę i przeto wnosi o ukaranie podsądnego z art. 102 k. k., wnosząc o jaknajsurowszy wymiar kary.

Obrońca oskarżonego, w swej długiej i treściwej mowie, zbija wywody rzecznika oskarżenia, twierdząc, że takiemu osobnikowi, jak Szalkowski, nie należy wierzyć i przeto wnosi o uniewinnienie podsądnego.

Sąd po krótkiej naradzie uniewinnił Fajwla Gordona.

**Dwie nowe szkoły
wkrótce zostaną otwarte.**

W związku z budową szkół powszechnych przy ul. Nowotargowej oraz Drenowskiej, komisja, składająca się z wiceprezydenta Wojewódzkiego, radnych: Wojakowskiego, Krasuskiego, Kutty, ławników Hajkowskiego i Folkierskiego, oraz inspektora Zakrzewskiego i p. Maleckiego dokładnie badała urządzenie tych szkół i dokonała ich przejęcia.

Szkoła przy ul. Nowotargowej oddana będzie do użytku od października zaś szkoła przy ul. Drenowskiej — już w najbliższych dniach. (b)

Stefania Braudówna

— wznosiła —

lekcje gry fortepianowej

Aleja I Maja № 4 m. 6

od 2-ej do 5-ej.

W ŁODZI

**PLAC DĄBROWSKIEGO
OLBRZYMI
CYRK MENAŻERJA
COSSMY**

DZIŚ

**Wielkie przedstawienie
familijne.****Dziś! 8 wiecz. Program № 2.**

Chcąc dać najszerzszemu sferom możliwość obejrzenia przedstawień, dyrekcja ceny obniżyła: kupon do loży zł. 8, krzesła numerowane zł. 6, 1 miejsce zł. 4, II-gie zł. 2, galeria zł. 1.

Nowości, sensacje i atrakcje dotąd w Łodzi niewidziane.

Odwiedzanie menażerii i karmienie zwierząt od godziny 10-ej do 1-ej.

Anons: W sobotę o godz. 3.30 po poł.

— Przedstawienie familijne. — Dla dzieci i młodzieży szkolnej ceny znacznie niższe.

Bilety w kasie cyrku.

Deklaracja popełnionych błędów.

Każdy okres historii i stosunków między narodami ma za podstawę swego rozwoju pewne koncepcje polityczne i idące w ślad za nimi konfiguracje między państwowe.

Wielka wojna zakończyła okres obaw angielskich o hegemonję morską i gospodarczą Niemiec, wymazując jednocześnie z mapy Austro-Węgry i redukując do minimum polityczną potęgę Rosji. Anglja przy tej okazji weszła na kontynent europejski, który ją dawniej mało interesował, i osiągnęła na losy tego kontynentu wpływ dominujący, wyzyskując zarówno swą potęgę, jak i swe zdolności dyplomatyczne w kierunku zapewnienia powodzenia swym interesom, przede wszystkim gospodarczym.

Cały świat widzi to i usiłuje się do tego nowego okresu przygotować. Francja, największa, bodaj jedyna konkurentka Anglii w Europie, wbrew hałaśliwym wrzaskom zaślepionych głupiasów, szuka drogi porozumienia z Niemcami, widząc w tym jedyny sposób przeciwdziałania nowej konfiguracji, przy której stałaby mimo swej woli otoczona wałem „wspaniałego odosobnienia”.

Z drugiej strony St. Zjednoczone, choć by kosztem ochłodzenia przyjaźni z Wielką Brytanią, posyłały swatów do Moskwy, nie chcąc się na tym rynku pozwolić uprzedzić przez wielkiego konkurenta.

Trudno być prorokiem w zawikłanych sprawach polityki międzynarodowej. Ale niezliczone doświadczenia minionych lat i wieków każą przypuszczać, że Anglja, jeśli nie w całości, to przynajmniej w pokaźnej części, i tym razem zrealizuje swe koncepcje.

U nas w Polsce nie było nigdy zainteresowania i zrozumienia dla dróg polityki angielskiej. Mogło to być obojętne dopóty, dopóki Anglja nie zwracała wielkiej uwagi na kontynent europejski. Dziś jednak, gdy ekspansja królowej mórz nowo sobie żłobi koryta, wiodące dokoła, a nawet poprzez nasze rubieże, musimy otrząsnąć się ze stanu niewiedzy i śmiesznych niechęci, podyktowanych ignorancją i zawadackim sentymentem.

Byliśmy pierwszym i jedynym w Polsce pismem, które dowodziło konieczności przebudowania i rozszerzenia podstaw naszej polityki zagranicznej i zastosowania jej do zmienionej oblicza Europy.

Nie zniechęcało nas odosobnienie.

Mieliśmy pewność, że myśl, którą propagujemy, musi sobie utorować drogę w umysłach, umiających wiązać przyczyny i skutki, a jeno chwilowo oszołomionych pozorami.

Nasza polityka zagraniczna miała zawsze za punkt wyjścia zabezpieczenie Polski przed apetytami niespokojnych sąsiadów, Niemiec i Rosji. Była to i jest podstawa zupełnie słuszna. Jednak realizacja tego zabezpieczenia była dotychczas naiwną, szukała bowiem oparcia w metodach, które wraz z wojną przebrzmiały i na dłuższy czas są nieaktualne.

Zapoznano przytem w zupełności fakt, że przede wszystkim Anglja zależało i zależy na utemperowaniu wzrostu potęgi Niemiec i na utrzymaniu w ciągłym szachu Rosji, niebezpiecznego sąsiada na terenach azjatyckich.

Anglja wprowadziła sprzymierzyła się z Rosją dla zgnębienia Niemiec, ale dzisiaj wyraźnie stoi na czele bloku anty-

sowieckiego i czyni wszystko, aby opamiętać np. Baltyk i rozszerzyć swoje wpływy gospodarcze na rynek sowiecki.

Zrozumienie tej koncepcji i zastosowanie do niej naszej polityki mogłoby nam dać olbrzymie korzyści na obydwóch niepokojących nas frontach.

Niestety, tego zrozumienia nie było i dopiero dzisiaj przychodzą późne, acz jeszcze nie spóźnione refleksje.

Niezwykle charakterystycznym i znamionem jest, że refleksje te przychodzą z obozu, który stworzył metody naszej dotychczasowej polityki zagranicznej.

Oto we wczorajszym numerze „Kuryera Poznańskiego” sztandarowy mąż na rodowej demokracji i pierwszy w jej łonie polityk, Roman Dmowski, rozpoczął

cykl artykułów p. t. „Niektóre zagadnienia polityki angielskiej”.

W pierwszym artykule, zatytułowanym „Znaczenie Anglii w dzisiejszym świecie” z niekłamany zduśmieniem czytały następujące opinie, będące wprost rewelacją w ustach lidera endecji.

„Dziś każdy naród w Europie czuje, że jego losy zależne są w znacznej mierze od polityki angielskiej, od kierunku jaki ona przybierze, od celów, do jakich dążyć będzie”.

A pozatem:

„... przy dzisiejszym układzie między narodowym polityka zewnętrzna Polski nie może stać się polityką na dalszą metę, polityką wielkopolską, jeżeli nie będzie rozumiała położenia Anglii, motyłów i celów polityki angielskiej.

Tak przemawia dzisiaj twórca komitetu narodowego w Paryżu, ojciec duchowy tego odłamu społeczeństwa, który w swem zacietrzewieniu uniemożliwiał zbliżenie do Anglii, zagłuszając bezprzytomnym wrzaskiem potępiającym niełeczne głosy rozsądku ludzi, którzy pragnęli, by nasza przyszłość budowana była na solidnych podstawach, odpowiadających rzeczywistej konfiguracji na politycznej arenie świata.

Artykuł p. Dmowskiego jest w swoim rodzaju deklaracją popełnionych błędów i jako taki stanowi zdrowy krok na drodze do naprawienia głupstw i zasadniczych omyłek przeszłości.

Czesław Ołtaszewski.

Rozpętanie najbezwzględniejszej konkurencji musi spowodować obniżenie cen.

Rząd niemiecki wszczyna nieubłaganą walkę z drożyzną.

(Specjalna służba korespondencyjna „Il. Republiki”).

Berlin, w sierpniu.

W tych dniach gabinet Rzeszy, niemieckiej podczas 3-godzinnej sesji, omawiał środki, mające na celu doprowadzenie do obniżenia cen. Powzięto cały szereg decyzji, które przedewszystkiem dotyczą wpływu na politykę cen, uprawianą przez wielkie kartele.

Rząd Niemiec wychodził przytem z założenia, że nowe cła i podatki są przez sfery gospodarcze w krótkowzroczny sposób interpretowane, jako wskazówka, że należy obecnie wstrzymać się ze sprzedażą, aby mieć wielkie ślady na wypadek dalszego wzrostu drożyzny. Tego rodzaju postępowanie jest nawet dla stosujących je bardzo niebezpieczne, ponieważ łatwo może nastąpić moment, gdy zgromadzone zapasy trzeba będzie zrzucić na rynek za wszelką cenę. Stanie się to wtedy, gdy rokowania handlowe z zagranicą przyjmą pomyślny obrót i obecne cła autonomicznie będą musiały ustąpić miejsca cłom traktatowym. Z gruntu błędne jest traktowanie obecnych cła jako stałych. Wprost przeciwnie, wprowadzono je wyłącznie na okres rokowań, aby je przy zawieraniu traktatów znacznie obniżyć.

Wobec tego dostosowywanie poziomu cen do wysokich cła jest błędem, który się na krótkowzrocznych producentach srodzku zemści.

Wychodząc z tych założeń rząd Rzeszy pragnie uczynić wszystko, aby uzyskać wpływ na politykę cen karteli i syndykatów. Ustawa o kartelach jest dotychczas stosowana w bardzo ograniczonych rozmiarach, a wszystkie paragrafy, upoważniające rząd do bezpośredniej interwencji, nie były dotąd w praktyce realizowane.

Według tych paragrafów poszczególne ministerstwa (gospodarki i aprowizacji) mają możliwość kontrolowania karteli, unieważniania ich uchwał, a nawet rozwiązywanie całych organizacji, przy czem członkowie rozwiązanego kartelu nie mogą tworzyć nowego kartelu.

Paragraf 10-tej ustawy opiewa, że rząd Rzeszy może unieważnić wiążące umowy między kartelami i ich odbiorcami, jeśli te umowy zostaną uznane za szkodliwe z ogólnospołecznego punktu widzenia.

Obecnie rząd Rzeszy z całą bezwzględnością skorzysta z tych wszystkich uprawnień, aby zniweczyć szkodliwe zjawiska, powstałe w czasach inflacji.

Przy dzisiejszej sytuacji gospodarczej Niemiec jest nieuzasadnione i niedopuszczalne zjawisko niekrepujących ofiar, żądanie zapłaty w obcej walucie, utrzymywanie w mocy premii, za ryzyko, klauzuli walutowych, i repartycyjnych etc.

Wszystko to miało uzasadnienie w

czasach inflacji, ale dzisiaj zniknąć musi bezpowrotnie.

Pozatem rząd Rzeszy zamierza ingerować w dziedzinie artykułów, przy których producenci osobista wyznacza cenę sprzedaży. Jest rzeczą dowiezioną, że przy tych artykułach zyski drobnego handlu wynoszą 75 procent ceny zakupu, a przy mydle i papierosach jeszcze więcej.

Trudniej znacznie przedstawia się sprawa kontroli handlu artykułami spożywczymi. Niema tu, szczególnie w detalu, karteli i trustów, a związku drobnych kupców naogół odrzucają myśl wprowadzenia ogólnie obowiązujących cen. Najgorszym jednak zjawiskiem w drobnym handlu jest to, że liczba osób, biorących udział w rozdziale towarów wzrosła niepomniernie w stosunku do warunków przedwojennych.

Szczególnie w dziedzinie handlu mięsem sytuacja jest niepomyślna, gdyż spożycie zmniejszyło się o przeszło 20 procent, podczas gdy liczba handlujących w tej gałęzi wzrosła co najmniej trzykrotnie. Jest samo przez się zrozumiałe, że przy zmniejszonym obrocie ceny muszą pójść w górę, jeśli z tego handlu utrzymać się chce większa ilość ludzi. Stąd właśnie drożyzna mięsa ma swe źródło

nie w cenach producentów, ale w wielkich różnicach między ceną wytwórcy i ceną w drobnym handlu, która to różnica w stosunku do 1914 roku wzrosła o 80 procent.

Wysilek rządu niemieckiego ma być skierowany ku oczyszczeniu drobnego handlu z tych wszystkich elementów, które podczas inflacji znalazły sobie w tym handlu łatwe zarobki.

Przedewszystkiem wydane będą zarządzenia celem rozpętania najbezwzględniejszej konkurencji, przy czem rząd liczy na współudział konsumentów przy kontroli cen. Pozatem zostanie na rynku żywnościowym skrócona droga od producenta, a nawet rząd nie cofnie się przed importem tańszych produktów z zagranicy (masło, jaja, konserwy mięsne) aby położyć kres pasożytnictwu w dziedzinie handlu artykułami pierwszej potrzeby.

Ta walka, którą podejmuje rząd Rzeszy pod hasłem obniżenia cen, powinna bardzo zainteresować miarodajne czynniki w Polsce.

Być może, że droga, na jaką wkroczył nasz zachodni sąsiad w tej dziedzinie, okaże się, godną naśladowania, że i nasz organizm gospodarczy będzie mógł, choć w części uwolnić od wycieńczających go pasożytów.

M. Z.

Abd-El-Krim kazał się sfotografować z parlamentarjuszem hiszpańskim, senorem Echevarrią.

Pustelnik z Doorn

przyjmuje gości, częstuje ich winkiem i każe tytułować się „Zyne Majesteet“.

(Specjalna służba korespondencyjna „Il. Republiki“)

Haaga, w sierpniu.

Glupim Wilhelm nie jest.

Bowiem Doorn jest jedną z najpiękniejszych miejscowości w Holandji. Mieszkają tam wyłącznie bogaci ludzie, którzy się dorobili pieniędzy w Indiach i przyjechali do Doorn, aby w przyjemny sposób spędzić resztę żywota.

A przytem Doorn jest wolne od socjalistów i komunistów.

Cała Holandia była wprost zaskoczona, gdy cesarski pociąg został na granicy zatrzymany.

Przy słupie granicznym stał tylko sierżant i dwóch żołnierzy, którzy mieli rozbroić Wilhelma i z tuzin generałów.

Wilhelm zrobił awanturę na całą parę: Tylko generał może internować generała.

Sierżant jednak twierdził, że nigdy nie był mocnym w prawie wojskowym, ba, że wogóle w prawo wojskowe nie wierzy i że jeżeli Jego Cesarska Mość ma jeszcze coś do powiedzenia, to najlepiej będzie zaczekać, aż przyjedzie jeden pan z Haagi, który już jest w drodze.

Z tych względów pociąg cesarski stał kilka godzin na granicy. Następnie zjawiała się stara holenderska lokomotywa i zawiozła go z szybkością 15 kilometrów na godzinę do Amerongen.

Pan zamku, hrabia Bentinck, przywitał cesarza serdecznie. Ale już po upływie kilku dni dostojny gość znalazł na swym blurku szereg holenderskich dzienników z zakreślonymi czerwonym ołówkiem ogłoszeniami.

Hrabia Bentinck był mianowicie łaskaw poszukać w gazetach, czy jest do kupienia jakiś odpowiedni dworek.

Uważał on bowiem, że „Jego Cesarskiej Mości“ będzie daleko przyjemniej osiaść znowu na własnych śmieciach...

Ale Wilhelm nie chciał o tym słyszeć. Był przecież tylko przejściowo w Holandji... POCO więc kupować nieruchomości?

Gdy jednak po wielu miesiącach baron van Heemstra przyjechał do Amerongen i oświadczył, że chciałby sprzedać swą posiadłość w Doorn, Wilhelm przyrzekł, że sobie tę posiadłość obejrzy. Wreszcie, po długotrwałych rokowaniach, Wilhelm kupił zaofiarowaną siedzibę w Doorn za 500 tysięcy guldenów.

Zamek w Doorn był ruiną. Nowonabywca musiał włożyć aż 400 tysięcy guldenów w restaurację budynku. Poza tem trzeba było zbudować wielki dom dla służby, w którym miała znaleźć pomieszczenie straż przyboczna.

Wszystkie urządzenia zostały zmodernizowane. Nowe meble okazały się nieodzowną inwestycją. Wszystko razem kosztowało go około dwóch milionów złotych marek.

Obecnie zamek w Doorn jest napraw

de rezydencyjny i robi bardzo wytworne wrażenie. Jest to konieczne, bowiem codziennie przyjeżdżają goście.

Trzeba przyznać, że o piszącym te słowa nie chciano słyszeć. Gdy otworzył ciężkie żelazne wrota, zjawił się natychmiast dekoracyjny żandarm i zawiadomił, że bez zaproszenia właściwie nie ma się nawet prawa obejrzeć przybudówki.

Dziennikarze szczególnie nie są pożądanymi.

Mimo to nasz korespondent był w tem szczęśliwym położeniu, że udało mu się dotrzeć aż do właściwego zamku, oczywiście przy zachowaniu ścisłego incognito.

Właściciel wozu ze śmieciami był łaskaw i pożyczył mu niebieskie ubranie i saboty.

Wilhelm jest w Doorn popularnym człowiekiem, gdyż daje zarobić.

Doorn, przed kilku laty nieznaną wioską, stała się w mgnieniu oka ośrodkiem światowym. Trzy hotele, egzystujące w Doorn, gościły dawniej kilku letników w lipcu i sierpniu. Obecnie są stale przepełnione bądź to cesarskimi gośćmi — gdyż zamek w Doorn ma niedostateczną ilość gościnnych apartamentów — bądź też ciekawymi dziennikarzami, szczególnie z Ameryki, i z pośród prawdziwie narodowych Niemców, którzy swego szczęścia nie uważają za zupełne, dopóki nie odbędą pielgrzymki do świętej Mekki.

Umrzeć cesarza, potem umrzeć!

Lubiany Wilhelm nie jest, a żona jego jeszcze mniej.

— Co macie przeciwko niemu — pytałem.

— Ach — odpowiadano mi — właściwie nic. Gdy w niedzielę spaceruje po wiosce, jest bardzo uprzejmy i nawet

prostym ludziom kłania się bardzo nisko. Ale... jest on wielkim człowiekiem do małych interesów.

Uważa się za śmieszne, że trzeba go wciąż tytułować „Jego Cesarska Mość“. Rachunki bez tytułu „Zyne Majesteet“ są odsyłane z powrotem. A gdy piekarz, czy rzeźnik, trafikarz, czy dostawca garnków kuchennych dowiaduje się następnie u radcy dworu oprócz zwrótu rachunków, zostaje mu dane do zrozumienia, że „Pan von Hohenzollern“ nie istnieje. Jeśli więc chce utrzymać klientelę, musi uwzględnić tę formalność.

Żona Wilhelma jest pod tym względem jeszcze surowsza od niego.

Zdarzyło się pewnego razu, że czeladnik jednego z dostawców zawołał na jedno z jej dzieci na ulicy po imieniu. Pani Herminja poleciła natychmiast stwierdzić faktyczny stan sprawy i następnego dnia wspomniany dostawca otrzymał wezwanie, aby się stawił do zamku. Tam postawiono mu ultimatum: albo odprawi czeladnika, albo straci klienta. Dostawca zrezygnował z klienta i pożegnał się jednym słowem, nie dając się w druk powtórzyć.

A jednak doorniarze właściwie nie wiedzą, co sądzić o Wilhelmie.

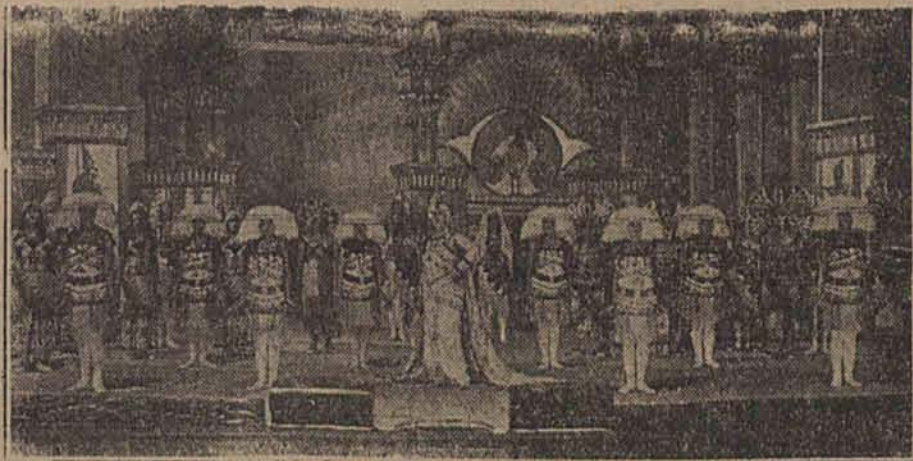
Faktem jest, że wielokrotnie zapraszał przedstawicieli średniej klasy, szczególnie z pośród tych, którzy byli zajęci przy restaurowaniu jego domu.

Rozmawiałem z tymi ludźmi. Byli zgodni w opinii, że cesarz był bardzo uprzejmy podczas tych wizyt. Jako przykład podają, że Wilhelm sam ich obsługiwał, zapraszając do obfitego czerpania jadła.

Przy tej okazji stwierdzono, że piwniczka w Doorn jest doskonale zaopatrzona.

A jednak coś od tego zamku i jego właściciela wieje, co nie idzie w smak iowialnym holendrom.

W. A. M.

Na scenie operetkowej w Nowym Jorku wystawiono z niebywałym przepychem operetkę „Córka Faraona“. Kostjmy dia chó-rów i tancerek kosztowały podobno kilka milionów dolarów.

To i owo z całego świata...

Ilu jest inwalidów.

Według obliczeń przeprowadzonych przez „Międzynarodowe biuro pracy“ w Genewie wojna światowa pozostawiła 6 milionów 539 tysięcy inwalidów. Z tego najwięcej inwalidów posiadają Niemcy (1 milion 537 tys.) i Francja (1 milion 500 tys.). Trzecie miejsce zajmuje Anglia — 900 tys., czwarte Włochy — 800 tys., piąte Rosja — 775,000, szóste Polska, która ma 320 tys. inwalidów.

Czechosłowacja ma ich 236 tys., Stany Zjednoczone 157 tys., Belgia 50 tys., Rumunia 100 tys., Austria 161 tys., co stanowi 6,1 na 100 mieszkańców.

Duży jest też stosunek procentowy inwalidów francuskich, mianowicie 3,8. W Niemczech na 100 mieszkańców przypada 2,6, w Polsce 1,2, we Włoszech 2,1, w Anglii 1,9 inwalidów.

Najmniejsze straty procentowo poniosły Stany Zjednoczone, gdzie jeden inwalida wypada na tysiąc mieszkańców.

Imponujące żniwo wojny...

Przestępczość w Stanach Zjednoczonych.

Ministerjum sprawiedliwości ogłosiło drukiem statystykę przestępczości w Stanach Zjednoczonych na rok 1924. Wynika z niej, że ogólna liczba osób karanych sądownie wynosi 1 milion 500 tys., co stanowi 13 i pół procent ogółu ludności Stanów. Jest to odsetek bardzo wysoki.

Uderzający jest natomiast mały procent kłopotów wśród przestępców; wynosi on niecałe 1 procent t. j. około 70 tysięcy.

O zajmowaniu miejsc w wagonie.

Miedzy pasażerami powstają często sprzeczki o to, czy miejsce w przedziale na którym położono książeczkę, gazetę, kapelusze etc. jest zajęte czy nie.

Austriackie ministerjum komunikacji wydało w tej sprawie wyjaśnienie, opiewające, iż miejsce w przedziale może być uważane za zajęte wtedy, gdy leży na nim pakunek ręczny, pałto, kapelusz, okrycie.

Nie może rościć pretensji do zajęcia miejsca pasażer, który położył na ławce gazetę, książkę lub też umieścił w siatce nad miejscem, które chce zająć, bagaż ręczny.

63 piętra.

Przed 20 laty stanął w New Yorku najwyższy drapacz nieba, tak zwany Woolworth Building o 55 piętrach. Ołbrzym ten liczył 241 metrów wysokości.

Najwyższy budynek nowojorski zostanie teraz zwystansowany przez nowy drapacz nieba wysokości 283 metrów (prawie wieża Eiffel) o 63 piętrach. Na podstawie tarasowanej o 44 piętrach stanie wieża 19-piętrowa. Górne piętra służyć będą do celów mieszkalnych, dolne zajmą biura.

W pięciu takich ołbrzymach można by ułokować około 100 tysięcy ludzi i zaspokoić głód mieszkaniowy Warszawy, Łodzi i t. d.

ALEKSANDER CASTELL.

Mistyczna tancerka.

Nasz przyjaciel William Clarke, zapalony i doskonały gracz pokerowy miał zamiar właśnie wyłudzić od nas 300 franków, gdy mały hr. Władysław przysiadł się do nas i gdy oczy nasze spoczywały jeszcze na zielonej powierzchni stolika, rzekł cicho:

— To, co przeżyłem w tej chwili, jest tak okropne, że zwaruję, o ile nie pomożecie mi w rozwiązaniu tej zagadki...

Wszyscy wybuchliśmy krótkim śmiechem i spojrzeliśmy na mówiącego. Twarz hrabiego drgała jednak nerwowo jak twarz dziecka, zanim wybuchnie płaczem. William Clarke nie odrzekł ani słowa, patrząc nieruchomo na stół, który pochłaniał go całkowicie. Gustaw Gaillard tasował karty, nie przerywając gry.

— Goddam! — rzekł William Clarke do hrabiego. Gaillard ściągnął ze stołu stawkę. Miał three of a kind. William Clarke zaś tylko jedną parę.

— Co się panu stało? — zapytałem

hrabiego, mającego zaledwie 25 lat, lecz w tej chwili wyglądającego na bezradnego, siwego staruszka.

— Ta tancerka... — odrzekł. — Nie, to jest okropne!...

— Wyrzuciła pana za drzwi? — za pytał Gaillard, uśmiechając się ironicznie, podczas gdy William Clarke tasował karty.

— Nie, ale jeśli ktoś z panów wierzy, że zdoła odróżnić kobietę od mężczyzny, albo, że są istoty, które dziś mogą być kobietami, a jutro... — hrabia zamilkł i drgnął, jakgdyby ujrzał straszną halucynację.

— He is a mad fellow — mruzczał William Clarke — I open the pot...

Lecz hrabia Władysław miał tak poważną minę człowieka spiorunowanego nagłym strachem, że powoli każdy z nas zaczął go traktować na serio.

Przedtem jednak muszę opowiedzieć pewną przygodę hrabiego.

W „Gaité Rechechouart“ występowała od tygodnia pewna kanadyjska tancerka. Przybyła tu z Londynu, gdzie święciła wielkie triumfy w „Alhambie“ i obecnie forsowana przez kilku dziennikarzy i wielbicieli jej talentu zdobywała powoli sławę, szer-

szemu jednak ogółowi talent jej był nie znany. Dzielili więc los wszystkich artystów, którzy rozpoczynają swą karierę w Paryżu i mimo widocznego talentu nie mogą wstępnym bojem zdołać być popularności i zrozumienia wśród najszerzych mas.

Tłumaczy się to głęboko ukrytym konserwatyzmem tego dziwnego miasta, które zmusza swych bohaterów do krótkiej walki, zanim obejmie ich pierścieniem chwały i opiekuńczej obrony.

W trzecim dniu jej występów widzieliśmy Melję. Ona nie tańczyła w ten sposób, jak to czynią wszystkie modne tancerki, ilustrując swemi ruchami jakiś poemat lub symfonję.

Był to talent nawskroś lindywidualny, rzucający się w oczy prostotą ekspresji i subtelnością ruchów tanecznych.

Gdy przepływała przez scenę, zdawało się, że to nie człowiek tańczy, lecz zjawia senna, spowita w seledynowy zwój przezroczystej gazy.

Nic więc dziwnego, że hrabia Władysław — będąc jeszcze naiwnym entuzjastą — poczuł głęboki sentyment do tancerki i tego samego jeszcze wieczoru posłał do garderoby Melji swą

wizytówkę, ofiarując 25 ludwików na kolację.

Po kilku minutach — Melja wśród burzliwych oklasków zeszła już ze sceny — bileter przyniósł kartę z powrotem z adnotacją:

— J'accepte...

Hrabia, nie posiadając się z radości, pożegnał nas szybko i rozpromieniony wyszedł na ulicę, oczekując przy wyjściu uroczą tancerkę. Stało się to wszystko przed czterema dniami.

— No więc cóż tam z tą kobietą czy też mężczyzną? — zapytał Gustaw Gaillard, podnosząc głowę ponad zielony stół i mrugając w moją stronę, jakgdyby mówił: „Ten mały zważywał kompletnie“...

— That's because of your health! — wrzeszczał William Clarke, trzymając się rękoma za brzuch i śmiał się na całe gardło.

— To bardzo nietaktownie z waszej strony, że śmiejecie się ze mnie — obraził się hrabia. — Zapewniam was jednak, że ten niezwykły wypadek poważnie was zainteresuje.

(D. c. n.)

Wprowadzenie pieniądza pomocniczego pozwoli nam przetrzymać kryzys do chwili otrzymania poważnych kredytów zagranicznych.

Sytuacja pieniężna staje się z każdym dniem poważniejsza. Wszystkich przytłacza wzmagać się z dnia na dzień brak środków pieniężnych, których obieg stale się kurczy.

Oddawna stoimy na stanowisku, iż jedynie racjonalną drogą jest utrzymanie pokrycia banknotów na wysokości statutowej, t. j. 30 proc., gdyż jakakolwiek nadwyżka jest luksusem, na który sobie pozwolić nie możemy.

Pozatem o wiele racjonalniejszym jest utrzymywanie stałego pokrycia w wysokości 30 proc., aniżeli przeskakowanie od sześćdziesięciu kilku do czterdziestu, jak to było ostatnio.

Jakkolwiek dopływ dewiz jest ostatnio stosunkowo mniejszy, aniżeli uprzednio, tem niemniej zapas ich stale się zmniejsza. Aby zadość uczynić teorii podstatutowego pokrycia banknotów, należy zmniejszyć ich obieg, czego bezwzględnie nie może znieść nasz organizm. Nonsensem jest, aby mała Austria licząca około 6 mil. ludności, posiadała ten sam obieg, co Polska ze swoimi 30 milionami.

Cały absurd takiej polityki występuje wyraźnie, skoro zważymy, iż w Austrii stosunki kredytowe podlegają ostrej krytyce, a pieniądź jest skąpy i drogi. Oczywiście, że ujemne te objawy potęgują się w Polsce, posiadającej bardziej żywotny organizm gospodarczy, aniżeli mała Austria.

Bank Polski bronił swej teorii wysokości pokrycia, motywując ją względami walutowymi, które jednak, jak okazała się rzeczywistość, a co myśmy stale twierdzili, okazały się zupełnie mylne. Oczywiście bank emisyjny nie może się liczyć z położeniem skarbu; musi natomiast liczyć z warunkami, w jakich znajduje się nasze gospodarstwo narodowe. Tymczasem stworzono fikcję wydawnictwa walutowych i postanowienia ich nie tylko ponad interesami państwa, co jest słusznym, ale także ponad interesami kraju.

Fatalne skutki takiego postawienia sprawy odczuwamy wszyscy. Nie inne zdania są poważne sfery finansowe Anglii i Ameryki.

W maju roku bieżącego Montagu Norman, gubernator Banku Anglii, w rozmowie z jednym z polskich senatorów, którego nazwiska, ze względów dyskrecyjnych, nie przytaczamy, oświadczył, iż brak kredytu w Polsce doprowadzić musi do ruiny. Również bezgródek powiedział, iż poważne kredyty zagraniczne, któreby mogły zmienić na korzyść całą fizjonomię rynku, są możliwe jedynie w wypadku ustanowienia zagranicznego kontrolera finansowego.

Anglicy przekonali się o skuteczności i celowości takiej kontroli w Austrii, która się bardzo interesują, amerykańskie na Węgrzech, gdzie rolę kontrolera spełniał jeden z bankierów chicagowskich. Oświadczył wówczas p. Norman, iż skoro Polska przeciwstawia się takiej koncepcji, a było to w okresie mocnych oświadczeń premiera Grabskiego, iż oświeca się bez zagranicy, to jedynym wyjściem jest wykorzystanie majątku narodowego, jako podstawy do emisji pieniędzy, któreby obiegały równoległe ze złotymi.

Polska jest bogata i posiada kolosalny majątek, unieruchomiony w formie hipotek przemysłowych, miejskich i rol-

nych. Na ich oparciu należy emitować pieniądze, oczywiście w ilościach określonych, odpowiadających ściśle obrotom handlowym.

Jest to idea, którą przed dwoma zgrą laty poruszyła „Republika“, kiedy w okresie chaosu finansowego sfery gospodarcze, nie chcąc w swych wewnętrznych obrotach posługiwać się miernikiem dolarowym, szukały ino zabezpieczonego miernika stałego.

Koncepcja ta wówczas upadła, dzięki naszemu małemu wyrobieniu gospodarczemu i przeciwstawienie się jej można wytłumaczyć było ówczesną psychiką inflacyjną, gdzie wszelką nową emisję, bez względu na jej rodzaj, określano i rozumiano jako inflację. Pozatem stosunki znacznie się zmieniły.

Dzisiaj nie podlega już dyskusji fakt, niedoceniony przez rząd p. Grabskiego, iż kraj sam, w ciężkich warunkach kredytowych, nie jest w stanie regenerować swego kapitału obrotowego, żadna gałęź produkcji nie może normalnie pracować, skoro obciążona jest brzemieniem niesłychanie wysokich procentów.

Najbardziej idealnym rozwiązaniem sprawy byłoby zaciągnięcie wielkiej pożyczki zagranicznej. Oczywiście nie można o niej mówić bez zgody na kontrolę finansową, gdyż nie o wielkich niespodziankach w dziedzinie podatkowej i walutowej, spotęgowała się powściągliwość zagranicznej finansjery.

Pozatem oczywiste jest, iż można osiągnąć lepsze warunki w okresie, nie uoszącym fizjonomii wybitnie przesile-

niowej, jak nprz. obecnie się dzieje.

Środki zaradcze w obecnym momencie muszą być znalezione wewnątrz kraju.

Wskazywaliśmy na hipoteki. Przed kilku dniami omawialiśmy sprawę płacenia podatków dobrymi weksłami kupieckimi. Dlaczegoż tych dobrych weksli nie możnaby zużyć również za podkład do waluty pomocniczej?

Oczywiście pieniądź pomocniczy nie mógłby być używany do obrotów przemysłowych, gdyż de facto jedyną walutą pozostałby złoty. Pieniądź pomocniczy służyłby jedynie do uruchomienia części bogactwa narodowego, jakie posiadamy w formie hipotek oraz wyprodukowanych towarów, które są uosobione we wekslach kupieckich.

Zaznaczyć należy, iż pieniądź pomocniczy może spełnić zupełnie identyczną rolę, jak pożyczka zagraniczna, zagwarantowana hipotecznie, czy też kredyty zagraniczne, wypływające z dyskonta niektórych weksli.

Oto naszym zdaniem jedyny sposób przetrzymania kryzysu, aż do czasu otrzymania poważnych kredytów zagranicznych. Wówczas pieniądź pomocniczy możnaby zupełnie wyeliminować.

Obecna chwila nie pozwala na wahania. Gdy zaczniemy stwarzać fikcyjne trudności, a nie pójdziemy drogą rozsądku gospodarczego, to wykopiemy sobie grób, przed którym uchronić mogłaby nas jedynie bardzo ciężka uratela finansowa z dalekoidącymi zabezpieczeniami natury politycznej.

Dr. Leszek Kirkien.

GOTÓWKA.

Dolary 5.69

CZEKI.

Londyn 27.35, 27.30
N. Jork 5.63
Paryż 26.40
Praga 16.69
Szwajcaria 108.90
Wiedeń 79.42
Sztokholm 150.95

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE.

Pożyczka dolarowa 66.—, 65.—
Pożyczka dolarowa w złotych 375.54
370.85
Pożyczka kolejowa 85.—, 80.—, 85.—
Pożyczka konwersyjna 5 proc. 43.50
Pożyczka konwersyjna 8 proc. 70.—
4 i pół proc. listy zastawne ziemskie 17.60, 17.40, 17.50
5 proc. obl. Tow. Kred. m. Warszawy przedw. 15.50
4 i pół proc. obl. Tow. Kred. m. Warszawy przedw. 12.—

GIEŁDA LONDYŃSKA

N. Jork 4.85
Francja 103.50
Belgia 108.27
Niemcy 20.38

GIEŁDA PARYSKA.

Londyn 103.50
N. Jork 21.33
Belgia 95.50

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Warszawa 90.00
Paryż 24.25
Londyn 25.10 i pół
N. Jork 5.177
Belgia 23.20
Włochy 20.60

Rynek włókienniczy w Łodzi.

W przemyśle wełnianym panuje zupełny zastój. Ceny towarów czesankowych nie odpowiadają zmienionej sytuacji walutowej

W handlu wyrobami czesankowymi nastąpiła w ostatnim 2-tygodniowym czasie zupełna zmiana sytuacji, polegająca na raptownym pogorszeniu się zasadniczych warunków sprzedaży.

Poddając w swoim czasie szczegółowej charakterystyce widoki na sezon zimowy w przemyśle tkanin czesankowych, podkreślaliśmy dobre horyzonty sezonu letniego, jednocześnie stale wzrastające na rynku wewnętrznym zapotrzebowanie na lepsze towary wełniane.

W odróżnieniu od innych gałęzi handlu przemysłu włókienniczego nie było w dziedzinie czesankowej zupełnie protestów wekslowych.

Z początkiem sezonu zamówienia napływały w dużych ilościach.

Jednakże destrukcyjny wpływ kilkotygodniowego zamętu walutowego, spowodowany nagłą zniżką kursu złotego, tak dalece zmienił koniunkturę, iż w chwili obecnej sfery przemysłowe poważnie liczą się z zupełnym zaprzaczeniem sezonu.

Podstawowym czynnikiem, który wpłynął na panujący obecnie stan zupełnej ciszy w handlu wyrobami czesankowymi, jest podrożenie towarów (w stałym złotym mierniku) o 15 proc.

Przy kilkunastoprocentowym spadku naszej waluty wytwarza to znaczne różnice, z którymi odbiorcy, przynaj-

mniej w chwili obecnej, nie mają powodu się pogodzić.

Pierwsze podrożenie cen wyrobów czesankowych nastąpiło na skutek stosowania przez przedsiębiorców kursów rynku prywatnego, chociaż inne gałęzie przemysłu tego nie czyniły.

Ceny przedrzy czesankowej poszły w górę o 8 proc. w centach, a następnie zaś przedsiębiorcy zaczęli sobie liczyć znacznie zwiększony procent (1 i pół proc. mies. co przy kredycie 90 dniowym wynosi 4 i pół proc.) za przyjmowany portfel.

Tak znaczne podrożenie cen przedrzy spowodowało oczywiście wspomnianą powyżej 15 proc. zwyżkę, która zamknęła rynek prowincjonalny.

Poza tą zasadniczą przyczyną, przeprowadzanie transakcji uniemożliwia danie przemysłowców 25 proc. gotówkowego pokrywania należności.

Od dłuższego już czasu, jak wiadomo, wszelka sprzedaż towarów czesankowych odbywała się przy pokryciu bezgotówkowym. Obecne zmienione warunki spowodowane są li tylko ogólną sytuacją pieniężną.

Wygórowana bowiem do 8 proc. stopa dyskonta prywatnego zupełnie uniemożliwia obroty.

Przy zupełnym unieruchomieniu portfeli wekslowego, przemysł nie jest w stanie dokonywać transakcji bezgotówkowych. Z drugiej atoli strony kli-

jentela, która na prowincji znajduje się w jeszcze gorszej sytuacji finansowej (t. nprz. dyskonto weksli jest na prowincji droższe niż w Łodzi) przy najlepszej nawet woli nie może aprobować nowych warunków.

Tak więc w kulminacyjnym okresie sezonu zimowego, nastąpiła zupełna stagnacja, tym bardziej rozpaczliwa, że niema wcale widoków na poprawę.

W związku z tem następuje przeprowadzanie wydatnej redukcji dni pracy.

Wspomnieć tu trzeba, że do chwili ostatniego wstrząsu t. j. do 1 sierpnia część tkalni czesankowych pracowała przez 6 dni w tygodniu; obecne zaś przeciętne uruchomienie osiągnęło najwyżej 4 dni pracy.

Wobec niepewnej sytuacji zamówienia klientów nie są przeważnie realizowane, co w związku z ogólnym brakiem zapotrzebowania, wytwarza przepełnienie składów w stopniu dawno nie notowanym.

Poszukiwane są (ma to oczywiście obecnie znaczenie czysto orientacyjne) lepsze towary spodniowe oraz damskie i męskie towary ubraniowe.

Wspominaliśmy również o masowym napływie protestów.

Ze szczególnym niepokojem komentowane są wieści o wielkich plajtach w Wilnie. (c.)

Dziś i dni następnych.
Wielki podwójny program w 12 aktach.

KOBIETA BEZ ZNACZENIA

— dramat w 6 aktach —
— podług słynnej powieści —
OSKARA WILDE'A w roli głównej FAJ COMPTON.

„HRABIA X“

dramat miłosny w 6 aktach

Ceny miejsc od zł. 1. — Orkiestra pod dyr. A. CZUDNOWSKIEGO. — Początek o g. 6, w soboty i niedziele o 3. Ostatni seans o 16

S.S. UNION.
Stowarzyszenie Sportowe
„UNION“
Plac Sportowy
Helenów.

W niedzielę, dnia 6-go września 1925 roku,
o godzinie 3-ej po południu
**WIELKIE MIĘDZYNARODOWE
WYŚCIGI CYKLISTÓW.**

Udział biorą
uczestnicy mistrzostwa świata dla amato-
rów, rozegranego w dn. 15-16 sierpnia
1925 roku w Amsterdamie, a mianowicie:

VAN DYK — mistrz Holandii
KRENS — mistrz Amsterdamu
JENSEN — mistrz Danii
PETERSEN — mistrz Kopenhagi
BROZ — mistrz Czechosłowacji
CERVINKA — mistrz Pragi
UHERETZKY — mistrz Węgier
LAZARSKI — mistrz Polski
„STEF“ — Warszawa
i inni.

KONCERT.

Rozłozowanie roweru pomiędzy posia-
daczy numerowanych programów.
Ceny niższe.

Bilety wejściowe: zł. 2, dla dorosłych, (ucz-
niowskie zł. 1.50), miejsca siedzące od zł. 2.50
do zł. 5, łoża i boisko zł. 6, do nabycia w
przedsprzedaży u firmy „Meteor“, Przejazd 16,
telefon 10-16; w dniu wyścigów do godz. 1
po poł. w lokalu klubowym S. S. „Union“,
Przejazd 7, telefon 27-25, od godz. 1-ej po
poł. przy kasie placu sportowego.

S.S. UNION.

W ważnej sprawie!!

Nadzwyczaj okazyna wy-
przedaż u firmy Szmehel
i Rozner, Piotrkowska 100
i 160 jest tylko jeszcze
w tym tygodniu. Radzimy
nie zwlekać z zakupem
jesiennej garderoby.

Modne palta damskie tanio
kalkulowane
Pluszowe palta z mohairowego
pl. 125,— 115,—
Palta z weluru od 48,— z fu-
trem od 68,—
Męskie jesienki do najelegant-
szych.

Ostatni tydzień.

9108

Kierownika

odpowiedzialnego fachowca do prowa-
dzenia hurtowego i detalicznego składu
węgla poszukujemy. Kaucja wymagana.
Zgłoszenia pod „Łódź“ do Biura ogło-
szeń Statlera, Kraków, Rynek Główny 8
9028—1

Młody nauczyciel tańców

poszukuje młodej partnerki jako współ-
niczki z 500 zł. gotówki dla otwarcia
szkoły tańców w Polsce.

Oferty z fotografiami sub „S. 24“.
9118—1

Potrzebne są

dziewczynki

w wieku od 8 do 14 lat do tańca
na scenie. 127

Zgłaszać się osobiście między 4—5
po południu w kancelarii teatru
Miejskiego, Cegielińska 63.

BIURO PRUS „JURA“

Zawadzka 16 tel. 14-27

zatrębia wszelkiego rodzaju, rekursy
i prośby do wszelkich władz sądowych
i administracyjnych przepisuje na ma-
szynie; udziela informacji oraz prowadzi
administrację domów. Biuro czynne
codziennie od 8 do 1 i od 3 do 7 w.

9138

2 pokoje z kuchnią
słoneczne, moż-
liwie z wygodami
poszukiwane. Oferty
sub „L.“.

Dr. med.

Jakób Ejchner
choroby wewnętrzne
powrócił.
Aleja 1 Maja 16.
Telefon 11-24. 49-2

Szkoła Plastyki i Rytmiki
Paszke-Folakowej
rozpoczyna lekcje 7 września. Zostanie
utworzonych 6 lub 7 klas.
Zapisy w lokalu szkoły (Piotrkowska 9)
ostatnia oficyna) codziennie od 5-6 pod.

150

Prof. J. ZOZULA

wznowił lekcje
gry fortepianowej.

Narutowicza 47, front.

2 p. od godz. 4 do 7 wiecz.

XXXXXXXXXXXX

Lekarz-dentysta

SZPERLING

wznowił przyjęcia.

ul. Południowa 9.

Tel. 43-06.

Lekarz-dentysta

R. Hanftwurdowa

wznowiła przyjęcia.

Sienkiewicza 37, tel. 24-75.

Lokal sklepowy

(w podwórzu) wraz z przynależnym
składem (3 pomieszczenia) z osobnym
wejściem w centrum Piotrkowskiej do
odstąpienia.

Oferty pod „Lokal N° 6188“ do admini-
stracji. pisma.

XXXXXXXXXXXX

1 lub 2

pokoje

frontowe

umeblowane

w centrum miasta
do wynajęcia dla
mężczyzny dobrze
usytuowanego. Of-
erty do administracji
sub „T“.

41-2

Dentystka
A.
Dreżniewska
Piotrkowska 89
powróciła
Tel. 12-59.

Jeden

pokój

z kuchnią

w śródmieściu z wy-
godami zamienię za
dopłatą na 2 lub 3
pokoje z kuchnią.
Oferty kierować do
administracji niniejs-
zego pisma sub-
„Zamiana“.

66-8

Helena

Lewkowiczówna

wznowiła

lekcje gry

fortepianowej

Ceny przystępne

Lipowa 20,

m. 12.

W komplecie moim

freblowskim

rozpoczynam zaję-
cia z dniem 1-go

września

Zapisy przyjmuję
codziennie od 12-1

i od 4-6 po poł.

Guta Hechtówna

Al. 1 Maja 23

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

Ogłoszenia drobne

Kupno i sprzedaż

Kazimierz Wyprze-
daje najnowsze
meble wykwintnej
roboty. Pabjanice
Kościelna 7, — Her-
szlikowicz, 907 6

25 proc. taniej po-
tęca fabryczny
skład sweatów.
Zielona 11. 795-6

Kupię nowoczesny,
mało używany
pokój stołowy, ew.
kredens. Oferty
składać do admini-
stracji „Pokoju stołowy“
„Pokoju stołowy“
95/-3

Pianino sprzedam-
wiadomość Prze-
jazd 20 m. 19, co-
dziennie od 4-6.
9032-3

Fortepian krótki
czarny o dobrym
tonie do sprzedania
Główna 58, m. 12,
II piętro. 29-3

Meble używane w
dobrym stanie
lampy gazowe do
sprzedania. Piotrk-
owska 92, po-
przezna oficyna I
piętro.

Garderobę biłą la-
kierowaną i tran-
cuskę łożko kupię.
Of. sub. „Okazja“.
121-2

Lokale

pokoju przy rodzi-
nie poszukuje so-
lidny mężczyzna.
Oferty pod A. Z. do
administracji. 063-2

elegancko umeblo-
wany pokój lub
dwa oddam sub.
„Wygoda“.

przyjmę ucni na
stancję. Sienkiew-
icza 30, m. 5.
8993-3

stancja dla uczniów
(uczniów), i oski-
wa opieką zapew-
niona. Pianino Ce-
gielińska 25 m. 16

Odnajmę pokój z ca-
łodziennym u-
trzymaniem dla 2-3
uczniów lub uczeni-
N.-Targowa 22 m. 8
zostać można od 2
do 4 g. 123

lokal fabryczny
31x16 tok od za-
raz do wynajęcia,
Kilińskiego 130
115-3

pokoju lub dwóch
z kuchnią poszu-
kuje od gospodarza
Śródmieście tylko
Piotrkowska 84 m.
14. 6-8 w. 136-2

Nauka

wychowanie

niemieckiego udzie-
lam gruntownie
konwersacji oraz
korepetycji po cenie
przystępnej Piotr-
kowska 189 m. 1.
tel. 43-84 140

English teacher gi-
ves English les-
sons conversational
and literature. Ap-
ply to „English
teacher“ „Republika“

Udziałem lekcji nie-
mieckiego kon-
wersacji etc. Ceny
przystępne. N.-Targ-
owa 22 m. 8. Zastać
można 2-4. 124

angielskiego meto-
dą bezpośrednią.
Złotówce lekcje
15 zł miesięcznie.
Informacje 6-8.
Piotrkowska 84 m.
14 prawa oficyna
137-4

Instytut Muzyczny
Dramat, Andrzeja
33. Początek lekcji
1/IV. Zapisy codzien-
nie.

muzyki udziela b.
uczenia konser-
watorium p. Kijew-
skiej, Skwerowa 6
m. 7. Zastać można
między 2-4. 963-3

Helena Kacówna u-
cznica prof. Hal-
perna wznowiła le-
kcje gry fortepiano-
wej Sienkiewicza 20
002-3

angielskiego udzie-
la rutynowaną na-
uczycielką po ce-
nach przystępnych.
Spec. koresponden-
cja. Wład. tel. 21-29
3

Miss Mary gives
English, French
and German lessons
Visible 12-1 6-8
Piotrk. 109 lodg
5 II pr.

Posady

poszukuję posady
zdolna osoba z
długoletnią prakty-
ką lub osobą cwa-
jącą z lokalnym irono-
wym Modystka. Of-
erty pod „T. 1“.

inteligentna młoda
panienka może o-
trzymać miłe, sym-
patyczne zajęcie.
Pierwszeństwo ma-
ją studentki. Wia-
domość: Nawrot 7
m. 13 od 5 do 7 w.
122

Panna dwudziesto-
letnia, intelligen-
na, posiadająca ma-
turę, umiejąca pisać
na maszynie, pragnie
objąć jakąkolwiek
posadę w biurze
lub u adwokata.
Oferty pod „Su-
mienna 5“ do adm.
„II. Republiki“.

poszukuję modyst-
ki wykwalifikowa-
nej oraz podęcz-
ne panie. Zgłaszać
się Główna 15, ma-
gazyń mod.

uczeń fryzjerski po-
szukiwany. 6-go
sierpnia 28, 120-2

potrzebny podręcz-
nik do szewca
[Zawadzka 26, 46-3]

poszukuję dużego
pokoju z pianinem
na 4-5 w tygod-
niu w godz. nach
popołudniowych.
Oferty sub. „G“ do
administracji „Repu-
bliki“ 147-1

akuszerka Pipikowa
przyjmuje zamó-
wienia pań. Piotr-
kowska 132, 098-4

poszukuję pianina
do wynajęcia. Of-
erty w adm. nih.
pisma sub. „Pianino“

przybłąkał się pies
wilk. Odebrać
można Piotrkowska
68. Kepsz. 117

Rozmaite

poszukuję dużego

pokoju z pianinem

na 4-5 w tygod-
niu w godz. nach
popołudniowych.

Oferty sub. „G“ do
administracji „Repu-
bliki“ 147-1

akuszerka Pipikowa
przyjmuje zamó-
wienia pań. Piotr-
kowska 132, 098-4

poszukuję pianina
do wynajęcia. Of-
erty w adm. nih.
pisma sub. „Pianino“

przybłąkał się pies
wilk. Odebrać
można Piotrkowska
68. Kepsz. 117

poszukuję pianina
do wynajęcia. Of-
erty w adm. nih.
pisma sub. „Pianino“

przybłąkał się pies
wilk. Odebrać
można Piotrkowska
68. Kepsz. 117

poszukuję pianina
do wynajęcia. Of-
erty w adm. nih.
pisma sub. „Pianino“

przybłąkał się pies
wilk. Odebrać
można Piotrkowska
68. Kepsz. 117

poszukuję pianina
do wynajęcia. Of-
erty w adm. nih.
pisma sub. „Pianino“

przybłąkał się pies
wilk. Odebrać
można Piotrkowska
68. Kepsz. 117

poszukuję pianina
do wynajęcia. Of-
erty w adm. nih.
pisma sub. „Pianino“

przybłąkał się pies
wilk. Odebrać
można Piotrkowska
68. Kepsz. 117

poszukuję pianina
do wynajęcia. Of-
erty w adm. nih.
pisma sub. „Pianino“

przybłąkał się pies
wilk. Odebrać
można Piotrkowska
68. Kepsz. 117

poszukuję pianina
do wynajęcia. Of-
erty w adm. nih.
pisma sub. „Pianino“

przybłąkał się pies
wilk. Odebrać
można Piotrkowska
68. Kepsz. 117

poszukuję pianina
do wynajęcia. Of-
erty w adm. nih.
pisma sub. „Pianino“

przybłąkał się pies
wilk. Odebrać
można Piotrkowska
68. Kepsz. 117

poszukuję pianina
do wynajęcia. Of-
erty w adm. nih.
pisma sub. „Pianino“

przybłąkał się pies
wilk. Odebrać
można Piotrkowska
68. Kepsz. 117

poszukuję pianina
do wynajęcia. Of-
erty w adm. nih.
pisma sub. „Pianino“

przybłąkał się pies
wilk. Odebrać
można Piotrkowska
68. Kepsz. 117

poszukuję pianina
do wynajęcia. Of-
erty w adm. nih.
pisma sub. „Pianino“

przybłąkał się pies
wilk. Odebrać
można Piotrkowska
68. Kepsz. 117

poszukuję pianina
do wynajęcia. Of-
erty w adm. nih.
pisma sub. „Pianino“

przybłąkał się pies
wilk. Odebrać
można Piotrkowska
68. Kepsz. 117

poszukuję pianina
do wynajęcia. Of-
erty w adm. nih.
pisma sub. „Pianino“

przybłąkał się pies
wilk. Odebrać
można Piotrkowska
68. Kepsz. 117

poszukuję pianina
do wynajęcia. Of-
erty w adm. nih.
pisma sub. „Pianino“

przybłąkał się pies
wilk. Odebrać
można Piotrkowska
68. Kepsz. 117

poszukuję pianina
do wynajęcia. Of-
erty w adm. nih.
pisma sub. „Pianino“

przybłąkał się pies
wilk. Odebrać
można Piotrkowska
68. Kepsz. 117

poszukuję pianina
do wynajęcia. Of-
erty w adm. nih.
pisma sub. „Pianino“

przybłąkał się pies
wilk. Odebrać
można Piotrkowska
68. Kepsz. 117

poszukuję pianina
do wynajęcia. Of-
erty w adm. nih.
pisma sub. „Pianino“

Prenumerata wraz z ilustr. dodatkiem niedzielnym „Nowa Panorama“
„Ilustrowanej Republiki“ 5 zł. 20 gr. miesięcznie. — Zamiejscowa 5 zł. 20 gr. miesięcznie. — Zagranicą 7 zł. 20 gr. miesięcznie
Odnoszenie do domu 30 groszy miesięcznie, drożej za terminowy druk ogłoszeń admin. nie odwołują Drobne 10 gr. Poszukiwanie pracy 5 gr. Najmniejsze 50 gr.

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 8 gr. za wiersz milimetr. (na stronie 10 spacji). W TEKSIE 40 gr. za wiersz mil. (na stronie 4 spacji). NEKROLOGI: NADESŁANE 30 gr. za wiersz mil. (na 4 spacji). Zarezerwowane i zastrzeżone, po tekście 10 złotych. Zamiejscowe o 50 proc. Zagraniczne o 100 proc. Poszukiwanie pracy 5 gr. Najmniejsze 50 gr.

Wydawca: Dr. Leszek Kirkien.

Redaktor: Wacław Smólski.

Członkami wydawnictwa „Republika“ sp. z og. odp. Piotrkowska 49 i 15